Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6538 — Fiati her yerde 5 kuruş | ÇARŞAMBA — 30 KÂNUNUEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Başvekilimiz ziraî kalkınmamız B. Saracoğlu da haricî siyasetimiz hakkında beyanatta bulundular

Ziraî kombineler vücude getirilecek ve bu işe yüz milyon lira tahsis edilecek

B. Saracoğlu Paris müzakeresini anlattı, Yugoslav - Bulgar anlaşmasının Balkan paktının kuvvetini azaltmağa sebeb olamıyacağını, umumî anlaşmayı kolaylaştıracağını söyledi

Ankara 29 (A.A.) — C. H. P. grupu başkanlığından:

C. H. partisi kamutay grupu bugün 29/12/936 Trabzon saylavı Hasan Sakanın başkanlığında toplandı.

Söz alan hariciye vekil vekili Şükrü Saracoğlu, haricî siyaset hakkında beyanatta bulundu:

1 — Yugoslav - Bulgar dostluk ve komşuluk muahedesi müzakere ve temasları hakkında izahat verdi.

2 — Akdeniz etrafından İtalyan-İngiliz anlaşması hakkında malûmat vererek Türkiye hariciyesinin bu müzakereleri yakından ve hassasiyetle takib ettiğini ve şimdilik her hangi bir endişenin varid olmadığını anlatarak bu müzakerelerden Akdeniz emniyetinin sağlamlaştırılmak neticesine varılması beklendiğini tebarüz ettirdi.

3 — Bundan sonra Antakya ve İskenderun vaziyeti üzerine izahatını intikal ettiren Şükrü Saracoğlu, Beyrut başkonsolosumuz tarafından Sancakta yapılmış olan tahkikat raporunun esaslı kısımlarını birer birer anlatmış ve parti derin ve büyük bir alâka ile izahatı dinlemiştir.

Bundan sonra Cemiyeti Akvamın Sancak hakındaki kararı ve Fransa hükûmeti tarafından vaki olan resmî davet üzerine Parise giden murahhas heyetimizin yaptığı müzkereleri etraflıca izah ettikten sonra Dr. Arasın Cumhuriyet hükûmetimizin kabulüne talikan Fransa hükûmetinin yapmış olduğu teklifi aşağıda şöyle hulâsa etti:

A — Sancağa tam istiklâl,

B — Suriye - Lübnan ve müstakil Sancağın bir konfederasyon teşkil etmesi,

C — Sancağın askerlikten tecridi,

D — İskenderun limanının bir kısmının Türkiye hükûmetine kiralanarak şimendüfer kombinezonunun yapılması.

Bu teklif üzerine her iki tarafın bütün müzakerelerin sikletini bir nokta üzerinde teksif ettiğini ve Dr. Arasın tam istiklâl teklifi ısrarına karşı Fransa heyetinin, Sancağın Suriyeye - allejans - tabiiyetini muhafaza etmesi şartile geniş muhtariyetinin konuşulabileceğini söylemiş olduğunu Sancağın esas vaziyetini tayin edecek olan noktada birleşilmiyerek iki tarafın mütekabilen istiklâl ve tabiiyet tekliflerini katiyetle muhafaza ettikleri için müzakerenin kesildiğini Şükrü Saracoğlu beyan etti.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Yugoslav - Bulgar misakı

Türkiye ve Çekoslovakya muvafakat cevabı vermiş

Hariciye vekilimiz B. Aras Atinada konuşmalarına devam ediyor

Belgrad 29 — Yugoslavya hükûmeti, Bulgaristanla ebedî bir dostluk misakı yapmak niyetinde olduğunu Küçük itilâf ve Balkan antantı hükûmetlerine bildirmiştir. Türkiye ve Çekoslovakya derhal muvafakt cevabı vermişlerdir. Romanya ve Yunanistanın bazı mülâhazalar ileri sürdükleri, fakat bunların ciddî güçlük mahiyetinde olmadığı söyleniyor.

Sofya 29 — Yugoslavya ile Bulgaristan arasında bir dostluk ve ademi tecavüz misakı yayılması etrafındaki haberler hakkında Bulgar mahafili çok ihtiyatlı bir vaziyet almıştır. Bu vaziyet, Yugoslavyanın Balkan paktına dahil devletlerin muvafakatını elde etmek için nazik müzakerelerde bulunmağa mecbur olmasından ileri geliyor.

Yugoslav başvekili M. Stoyadinoviç ve Bulgar başvekili M. Köseivanof

(Devamı 10 uncu sahifede)

Ingiliz-Italyan konuşması henüz bitmemiş

Anlaşma daktilo ile yazılmış 20 satırdan fazla değilmiş

Londra 28 — İngiltere ile İtalya arasında Akdeniz hakkında yapılan konuşmaların anlaşma ile neticelendiği haberleri ortalıkta dolaşmakla beraber iyi malûmat alan mahafil henüz anlaşma olmadığını beyan ediyor. Müzakere bitmediğinden, Roma gazetelerinin verdikleri malûmatın ne derece doğru olduğu hakkında bir şey söylenmiyor.

Bununla beraber Mayorka adasındaki faşist kuvvetlerin kumandanı Kont Rossinin bu adadan hareketle Siçilyaya dönmesi ve Balear adalarındaki İtalyan tayyarelerinin üssülharekelerine avdet etmesi dikkate şayan görülmektedir.

TEMPS NE DİYOR?

Temps gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor: İngiliz - İtalyan anlaşması katî surette tesbit edilmek ve imzalanmak üzeredir. İtilâfnamenin pazartesi ve yahut salı günü neşredilmesi muhtemeldir.

Anlaşma metni son derece kısadır ve daktilo makinesi ile yazılmış yirmi satırdan fazla değildir. Anlaşma sulh ve müsalemetin muhafazası, Akdenize serbestçe giriş ve bu denizde serbestçe seyrüsefer, iki tarafın Akdenizde vaziyetleri ve statükoya riayet edileceğine dair karşılıklı bir takım teminattan ibarettir.

Akdenizde Statükoya riayet meselesi en çok münakaşaları mucib olmuştur. Öyle görünüyor ki müzakerenin başlangıcında İngiltere Statükoya riayet meselesinde sıkı bir taahhüde girişilmesini taleb etmişti. İtalya ise, sade bir temenni izhar edilmesi lehinde bulunuyordu. İki

(Devamı 10 uncu sahifede)

Sancakta yapılan müthiş tazyikler

Milletler Cemiyeti konseyine verilen muhtırada bunlar açıkça anlatılıyor

Antakyada mektepsiz kalan Türk çocukları

İskenderun, Antakya ve havalisi ahalisi murahhası doktor Abdürrahman Melik tarafından Milletler cemiyeti konseyine bir muhtıra takdim edilmiştir. 16 kânunuevvel 1936 tarihli olan bu muhtırada Sancağın vaziyeti açıkça gösterilmektedir.

Muhtırada Sancağın ırk, lisan, kültür bakımından Suriyeden büsbütün ayrı olduğu, Türkiye ile Fransa arasında aktedilen muahedelerde bu havali için hususî bir rejim kabulünün bütün şüpheleri izaleye kâfi olduğu söylendikten sonra deniliyor ki:

Sancak tamamen Türktür. 285 bin Türk nüfusa mukabil ancak on bin kadar Arap vardır. Burası 1918 de birdenbire işgal edilmiştir. Vilson prensipleri esas olarak yapılan Mondros muahedesinin imzasından 20 gün sonra Fransız vpaurları İskenderuna gelmiştir. Bunların yiyecek tedariki için geldikleri sanılmıştır. Halbuki gemilerden karaya asker çıkarılmış ve bunlar Sancakta yerleşerek bir tazyik siyaseti takibine başlamıştır.

Türk ahali buna silâhla mukabele etti ve şiddetli bir harbe girişti. Bu harp ancak 1921 senesinde Ankara itliâfının imzası üzerine nihayet buldu. Halkın silâhını bırakması evvelâ yeni rejimin muvakkat olacağından, saniyen ve bilhassa mevcudiyeti için harp etmekte olan Türkiyenin âlî menfaatlerini muhafaza içindi.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Ziraatte asayiş ve emniyet

Dahiliye vekâleti mühim bir kanun lâyıhası hazırlıyor

Ankara 29 (Telefon) — Dahiliye vekâleti, memleketimizde ziraatte âsayiş ve emniyeti temin için yeni bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Bugünkü kanunî mevzuatımızda ziraat emniyetini ihlâl edenler için hususî ceza hükümleri mevcut bulunmamaktadır. Bu yüzden her sene vukua gelen zararların büyüklüğü her türlü tahminlerin fevknidedir. Yeni lâyiha ile bunların önüne geçilecektir.

Bunun için ayrı bir teşkilât vücude getirilmesi ve kır bekçileri ile beraber zabıtai belediyenin bu gayeyi temin edecek şekilde yeniden teşkilâtlandırılması mükarrerdri.

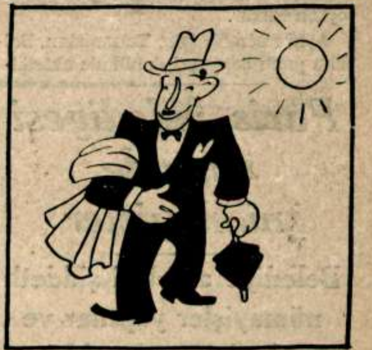
Inhisarların nakli

Vekâlet binası yapılıncaya kadar umum müdürlük burada kalacak

Ankara 29 (Telefon) — İnhisarlar umum müdürlüğü binasının tesellüm muamelesi nafia vekâletince bugünlerde yapılacaktır. Maliye vekâletinin hariçte kalan bazı şubelerinin bir kısmının bugünkü inhisarlar binasına nakli ve inhisarlar vekâletinin de muvakkaten yeni inhisarlar umum müdürlüğü binasına taşınması zarurî görüldüğünden inhisarlar umum müdürlüğünün İstanbuldan Ankaraya nakli Yenişehirde yapılacak inhisarlar vekâleti binasının inşasına kadar gecikecektir. Vekâlet binanın inşasına yakında başlanacaktır.

Sabah !

Öğle !

Akşam !

Gece !..

İstanbul havası!...

Son dakika

Sancağa gidecek heyet bu sabah İstanbula geldi

Derhal motörle Haydarpaşaya geçerek Toros ekspresile Halebe hareket etti

Bitaraf heyet âzasından M. Holştad muharririmize beyanatta bulundu

Milletler cemiyeti tarafından İskenderun ve Antakyaya gönderilmesi kararlaştırılan heyet bu sabah Semplon ekspresile şehrimize gelmiştir. Heyet üç delege ile iki kâtipten mürekkeptir. Tren yolcuları boşaldıktan sonra heyetin bulunduğu vagon rıhtıma çekilmiş, heyet azası burada motöre binmişlerdir. Motör derhal Haydarpaşaya gitmiştir. Heyet Toros ekspresine binerek Sancağa hareket etmiştir.

M. Holştad kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Buradan doğruca Halebe gidiyoruz. Oradan Antakya ve İskenderuna hareket edeceğiz. Sancakta ne kadar kalacağımız belli değildir. Bir ay kadar kalacağımızı sanıyoruz. Bu işin iyi bir şekilde hallini ve vazifemizi biran evvel bitirmeği umuyoruz.»

Dün bir gazete heyetin İskenderuna vardığını yazmıştı. Bu haberin aslı olmadığı, heyetin bu sabah İstanbula gelmesile meydana çıkmaktadır.

Hariciye vekilimiz bugün Atinadan hareket ediyor

Yarı resmî bir tebliğde müzakerelerdeki samimiyet ve iki hükûmet arasındaki görüş birliği kaydediliyor

Atina 30 (Akşam) — Üç gündenberi burada bulunan Türkiye Hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras, bugün öğleden sonra Romanya vapurile İstanbula müteveccihen hareket edecektir.

Dün de B. Tevfik Rüştü Arasla Yunan başvekili M. Metaksas ve Yunan hariciye müsteşarı M. Mavrodis arasında konuşmalara devam edilmiştir. Bu konuşmalara çok büyük ehemmiyet verilmektedir. Yarı resmî bir tebliğde konuşmaların fevkalâde samimî bir hava içinde cereyan ettiği ve iki memleketi alâkadar eden bütün meselelerde tam bir fikir ve görüş birliği mevcut olduğu ehemmiyetle kaydedilmektedir

B. Tevfik Rüştü Aras, bugün hareket etmezden evvel Yunan matbuat mümessillerini kabul ederek kendilerine beyanatta bulunacaktır.

Yugoslav - Bulgar paktı için Atinanın fikri

Yugoslav - Bulgar mukareneti, Balkan paktının esaslarına halel getiremez

Atina 30 — Belgraddan buraya gelen haberlere göre Yugoslavya hükûmeti Bulgaristanla bir dostluk ve ademi tecavüz misakı akdetmek niyetindedir.

Yunan siyasî mahafili bu pakt hakkında ademi malûmt beyan etmekte ve henüz tasavvur halinde olan bu iki taraflı paktın imzalanmak üzere bulunduğu hakkındaki haberlerin mevsimsiz olması ihtimali bulunduğunu ilâve eylemektedir.

Ayni mahafile göre Yunanistan, Balkan paktı çerçevesi dahilinde aktedilmek şartile böyle bir mukarenet vukuunu memnuniyetle karşılayacaktır.

Yugoslav - Bulgar mukareneti Yugoslavyanın Balkan paktının tamamiyeti arziye ve hududların masuniyetine mütedair olan hükümlerinden uzaklaşmasını asla tazammun etmiyecektir.

Türkiye Hariciye vekilinin burada bulunması, bu meselenin tedkiki için de bir fırsat hazırlamıştır. Bu meselede de Türk - Yunan görüş ve fikir birliğinin bir defa daha tezahür edeceği muhakkaktır.

Paris belediyesi önünde nümayişler

Belediye amelesi şiddetli nümayişler yaptılar ve arbedeler çıkardılar

Paris 30 (Akşam) — Belediye hizmetlerinde çalışan ameleler, dün belediye dairesi önünde şiddetli numayişler yapmışlar, belediye meclisinin istifasını, ücretlerine zam yapılmasını istemişlerdir. Binlerce amelenin nümayişi esnasında itişip kakışmadan bir çok kişi berelenmiş ve yaralanmış, bir süvari polisi de ölmüştür.

Nümayişçiler belediye dairesini işgal etmişlerdir. Bunun üzerine süvari polisler müdahale ederek nümayişçileri dağıtmışlar, belediye dairesini boşaltmışlardır. Bunu müteakıb belediye meclisi, nümayişçilerin delegelerini kabul etmiş ve taleblerini tetkik edeceğini vadetmiştir.

Ingilterenin teslihat programı

937 de 936 ya nisbetle 100 milyon fazla sarfedilecek

Londra 29 — Tekrar silâhlanma programının 937 senesi başlangıcından itibaren daha acele surette tatbiki düşünülüyor. Bu program mucibince 936 senesine nisbetle 100 milyon İngiliz lirası daha fazla sarfedilecektir.

Hükûmetin bilhassa beş kruvazör, bir tayyare gemisi, on sekiz torpito muhribi ve altı tahtelbahir inşası için tahminen otuz milyon siparişte bulunacağı söylenmektedir.

1937 senesinde 2,000 tayyare inşa edilmesi, yedek stoklar vücude getirilmesi ve harp esnasında sınaî bakımdan techizatının ikmal olunması da derpiş edilmektedir.

General von Sektin cenaze merasimi

Berlin 29 (A.A.) — M. Hitler, general Von Sektin Berlinde yapılacak millî cenaze merasiminde bulunmak üzere tatillerine fasıla verecektir.

Bu Sabahki Telgraflar

Madridde taarruz durdu

Amerika, Barselon hükûmetine 3 milyon dolar kıymetinde tayyare ve tayyare motörü gönderilmesine müsaade etti

Madrid 29 (A.A.) — Müdafaa komitesi, dün öğle vakti aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Asilerin Madrid cephesinde yaptıkları tarruz tamamiyle durdurulmuştur. Milisler, Madridin şimali garbîsindeki Carogne yoluna karşı yapılan birçok şiddetli taarruzları püskürtmüşler ve sonra mukabil taarruza geçerek bu yolu tahlis etmişler, Aravaca, Pozuelo ve Humera ile muvasalaları temin eylemişler ve beş tank zaptetmişlerdir.

Madrid 29 (A.A.) — Dün akşama doğru topçu düellosu tekrar başlamıştır. Cumhuriyetçiler, bir taarruz icra etmişler ve Portekize giden demir yolunu kesmek istemişlerdir. Muharebe devam etmektedir.

Buraya gelen haberlere göre asilerin pazar günkü taarruzlarından sonra muharebe meydanınında birçok Almanların cesedleri bulunmuştur.

HAVAS MUHABRİNİN TELGRAFI

Madrid 29 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Dün sükûnet içinde geçmiştir. Cumhuriyetçilerin tayyareleri asilerin Casa del Campo'daki mevzilerini bombardıman etmişlerdir. Pazar günü, bu mevkide müthiş muharebeler olmuştur. Ancak bu muharebelerin neticeleri henüz malûm değildir.

Usera mıntakasında cumhuriyetçiler, pazar günü elde edilmiş olan mevzileri tahkim etmişlerdir.

AMERİKA İSPANYAYA TAYYARE GÖNDERİYOR

Londra 30 — Amerika hükûmetinin İspanya hükûmetine tayyare ve silâh ihracatına müsaade ettiği haberi burada hayretle karşılanmıştır. İspanya hükûmetine gönderilecek tayyareler 18 ve tayyare motörleri 441 tanedir ve kıymetleri de 3 milyon dolardır.

İngiliz hükûmeti bu müsaadenin ademi müdahale komitesinin mesaisini işkâl edeceğinden bahisle Vaşington hükûmeti nezdinde bir teşebbüste bulunacaktır.

Hükûmetin bu müsaadesi Amerika parlâmentosu mahafilinde şiddetli bir heyecan uyandırmıştır.

Vergi kaçakçılığı

Maliye vekâleti sıkı tedbirler alınmasını alâkadarlara tamim etti

Ankara 29 (Telefon) — Muamele ve buğday koruma vergilerine tabi bulunan fabrika ve değirmenlerde muhtelif şekiller altında vergi kaçakçılığı yapılmakta olduğu maliye müfettişleri tarafından verilen raporlardan anlaşılmaktadır.

Maliye vekâleti bunun üzerine sıkı tedbirler alınmasını vilâyetlere tamim etmiştir.

Değirmen ve fabrikalara giren buğday, çavdar vesairenin borsalarda cereyan eden satışları, bunların hangi değirmenlerde satılmış olduğu ve un satışlarının da hangi tüccarlar ve değirmenler tarafından kimlere yapıldığı, borsalardan tedkik ve tahkik olunacaktır.

İstanbulda ve büyük fabrikaların bulunduğu merkezlerde değirmen ve fabrikaların aldıkları buğdayların miktarını tesbit etmek için tüccarların defterleri ve evrakları üzerinde icabederse tedkikat yapılacaktır. Kırmacıların ordinoları da alâkadar maliye memurlarınca ehemmiyetli bir surette takib edilecektir.

Maliye vekâletinin alâkadarlara gönderdiği ikinci bir tamimde de bildirildiğine göre, sınai müesseseler her ay içinde mal sahibi kırmacılardan aldıkları emre istinaden teslim ettikleri unlar için beyanname vereceklerdir. Bu beyannamelere satış kıymeti yazılacaktır. Vergiler de bu beyannamelerle tahakkuk ettirilecektir.

Hava yumuşadı

Dün oldukça sert cenup rüzğârı esti

Geçen pazar günkü karayel ve kar fırtınsaından sonra dün hava yumuşamış ve oldukça şiddetli bir cenup rüzgârı esmeğe başlamıştır.

Bu yüzden dün sabah Adalardan ve Kadıköyünden gelen vapurlar epice sallanmışlardır.

Dün hava tazyiki 765 olarak kaydedilmiştir. Sıcaklık en çok 6, en az 4 derece idi.

Bugün memleketimizin her tarafında hava kapalı ve yağışlı geçecek ve rüzgâr gene lodostan esecektir.

Dahilî ticaret beyannamesi kaldırılmıyacak

Ankara 29 (Telefon) — Dahilî ticaret beyannamelerinin kaldırılacağı hakkında bazı gazetelerde çıkan neşriyat, deniz yolu ile yapılmakta olan dahilî ticaret eşyasının gümrük muamele ve muayenelerini sadeleştirmek hususunda gümrük ve inhisarlar vekâletince alınması tasavvur edilen tedbirlerden galattır.

Dahilî ticaret beyannamelerinin mutlak olarak kaldırılması varid değildir.

Almanya henüz cevap vermedi

Sovyet Rusyadan sevkiyatın durdurulmasını istiyecekmiş

Londra 28 — İspanyaya gönüllü sevkinin yasak edilmesi hakkında İngiltere ve Fransa hükûmetleri tarafından Almanya, İtalya, Sovyet Rusya ve Portekiz hükûmetleri nezdlerinde yapılan teşebbüse henüz cevap verilmemiştir. Almanyanın müsaid bir cevap verdiği hakkındaki haber doğru değildir. Maamafih Fransa ve İngiltere tarafından Sovyet Rusyadan sevkiyatın durdurulacağı temin edilirse Almanyanın muvafakat cevabı vereceği söyleniyor.

Paris 29 — İtalyanın İngiliz - Fransız notasına iki güne kadar cevap vermesi muhtemeldir.

Komünist tevkifleri

Şimdiye kadar zan altına alınanlar 20 kişiyi buldu

Komünist tahrikâtı yaptıkları cihetle, şimdiye kadar nezaret altına alınan ve tevkif edilenlerin adedi yirmiyi bulmuştur.

Maznunlar arasında Nur kalem fabrikası amelesinden Ahmed, Hüsnü ve Emin, Bulgaristandan pasaportsuz hududu geçerek gelen tornacı Eminle bir kaç kişi vardır.

Üsküdarda Kerim namında birinin evinde araştırma yapılmıştır. Bazı hitabeleri komünistliğe tahrik mahiyetinde addedilen bayan Fatma Nudiye ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır. Bundan başka kitapçı Salih te sorguya çekilmiş ve bahsettiği eserlerin daima ayni mevzuda olmasının sebepleri kendisinden sorulmuştur.

Bu tevkiflerin sebebine gelince iki rivayet vardır:

1 — Zan altına alınan eşhas bazı fabrikalara hazırladıkları komünist beyannamelerini atmışlardır. 2 - Maznunlar, Bulgaristandan kaçarak memleketimize gelen ve kendisine Balkan komünist teşkilâtı şefi süsünü veren Dimitriyef namında bir Bulgarla temaslarda bulunmuşlardır.

Trende 2400 lira kaybetmiş

Yataklı vagonla İstanbuldan Ankaraya gitmekte olan Behram adında bir adam trende 2400 lirasının kaybolduğunu söylemiştir. Zabıta bu iddia üzerine tahkikata başlamıştır.

Şermis mevkiinde petrol sondajı

Ankara 29 (Telefon) — Midyad yakınlarında yapılacak ikinci petrol sondajının yerini tesbit etmek üzere mütehassıslar tarafından yapılmakta olan tedkikler bitmiş ve ikinci sondajın Şermis mevkiinde yapılması kararlaştırılmıştır.

Almanya - İtalya

Iki hükûmet arasındaher halde anlaşma olacakmış

Berlin 29 (A.A.) — Veolkischer Beobahter gazetesi muhabirine beyanatta bulunan İtalya hariciye nazırı M. Ciano demiştir ki:

İtalya ile Almanya arasında sıkı bir irtibat tesis etmekten ibaret olan plânım, herhalde tahakkuk sahasına isal edilecektir.

Memleketlerimiz sunî bir takım usullerle biribirlerine yaklaşmıyor. Memleketlerimiz Avrupanın muslihane bir surette kalkınmasını temine medar olacak vaziyetleri ihdas için biribirlerine yaklaşıyor. Şimdiki halde, vaziyet iyi değildir. İspanyaya bakınız, Çine bakınız. Çinde yegâne açık yürekli ve sözlü adam olarak Şang Kay Şeki görüyorum. Onu tanıyor ve takdir ediyorum.

İki tabur İngiliz askeri Filistinden çekiliyor

Londra 29 (A.A.) — Bundan üç ay evvel Filistine gönderilmiş olan Westyorkshir, East-Kent alaylarının iki taburu geri dönmüştür.

Almanyada iş servisi efradı arttırılıyor

Berlin 29 (A.A.) — Alman iş bürosu şefi general Constantin Hierl, neşrettiği bir beyannamede Führerin ısrarı üzerine iş servisi efradı miktarının iki buçuk sene zarfında yüzde 50 miktarında artması lâzım geleceğini bildirmektedir.

M. Hierl, dört senelik plânın mevcud engellere rağmen icra edileceğini ilâve etmektedir.

Paolo vapuru

Serbes bırkaıldı, fakat hadise kapanmadı

Berlin 30 (Akşam) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Âsi İspanyol harp gemileri tarafından yakalanarak Bilbao limanına gönderilmiş olan Paolo namındaki Alman vapuru, Alman Königsberg kruvazörünün ihtarı üzerine serbest bırakılmıştır. Maamafih Alman mahafili, vapurun serbest bırakılmasile hâdisenin kapanmadığını ve tavzihe muhtac bir çok noktalar bulunduğunu beyan ediyorlar.

Berline gelen malûmata göre, Paolo vapurundaki hamulenin bir kısmı alınmış ve bir yolcu tevkif edilmiştir.

Eğer bu hâdiseler teeyyüd ederse Almanya hükûmeti münasib göreceği tedbirleri almak hak ve serbestisini muhafaza ediyor.

Dük de Windsor Viyanada

Viyana 29 (A.A.) — Dük de Windsor, dün bazı mübayaalarda bulunmuştur. Halk kendisini tanımış ve alkışlamıştır. Dük, öğleden sonra Enzesfelde dönmüştür.

ŞEHİR HABERLERİ

Devlet demir yolları umum müdürü geldi

Cuma sabahı Edirneye ilk tren merasimle kalkacak

Şark demiryollarına ait malzemenin tesellüm muamelesi yarın akşam bitecektir Bu münasebetle tedkikatta bulunmak ve 1 kânunusani sabahı yapılacak merasim programını hazırlamak üzere Devlet demiryolları umum müdürü B. Ali Rıza ile münakalât dairesi reisi B. Kadri dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Umum müdürle münaklât dairesi reisi dün sabah Şark demiryollarında bir müddet meşgul olmuş ve dokuzuncu işletme müdürü B. Salâhaddinle görüşmüşlerdir.

Umum müdür B. Ali Rıza tesellüm muamelesi etrafında muavin B. Cemal Hidayetten izahat almıştır.

Evvelce hazırlanmış olan programa göre önümüzdeki cuma günü sabahı Edirneye sabah saat 8,50 de ilk tren merasimle kaldırılacaktır. 8,50 postası Avrupadan yeni getirtilen ve o sabah bayraklar ve defne dallarile süslenecek olan lokomotif ve vagonlarla yapılacaktır.

B. Ali Rıza ile B. Kadri de bu trenle Edirneye kadar gideceklerdir. Halk Edirnede ilk treni coşkun merasimle karşılıyacaktır.

Ayni zamanda o gün sat 8,20 de Edrineden İstanbula hareket eden tren de süslenecek ve Edirneden merasimle kaldırılacaktır. Bu tren Sirkeci istasyonunda merasimle karşılanacaktır. İki trenin karşılaşacakları Çorluda da merasim yapılacaktır.

Programa yarın kati şekli verilecektir.

Büyükadada iskele meydanı temiz duracak

Büyükadada işleyen arabalar iskele meydanında yolcu bekledikleri için bu meydan ötedenberi kirlenirdi. Belediye, iskele meydanını tanzim etmiş ve buranın daimî surette sulanıp yıkanması için bir motör koymuştu. Fakat konulan motör, meydanı tamamile sulamağa müsaid olmadığından belediye motörü değiştirmeğe karar vermiştir. Yeni motör sulama ve yıkama işini daha esaslı surette yapabilecek ve meydan her zaman temiz halde kalacaktır.

Pırasa demetleri

Pırasanın ötedenberi, sapları kesilmeden satılması âdettir. Satıcı, pırasayı tarttıktan sonra saplarını kesip atar, buna müşteri de ses çıkarmaz. Son zamanlarda bazı satıcıların, tartıda ağır çekmesi için, pırasanın sapları arasına muntazam surette bağlanmış ot demeti koydukları görülmüştür. Halkı aldatmak demek olan bu hale meydan verilmemesi için belediye zabıta memurlarının pırasa demetlerini iyice kontrol etmeleri alâkadarlara bildirilmiştir.

Ticaret odası idare heyeti bütçeyi tetkik ediyor

Ticaret odası idare heyeti dün sabah 936 senesinin son toplantısını yapmıştır. Toplantıda münhasıran yeni sene bütçesi tedkik edilmiştir. Önümüzdeki pazartesi günü oda meclisinde müzakere edilecek olan bütçe ve kadro tasdik edilmek üzere vekâlete arzolunacaktır.

Yapıları kontrol

Belediye bir Yapı müfettişliği kurmağı düşünüyor

Son zamanlarda şehrimizde yapılan binalardan bir kısmının çabuk bozulduğu, rütubet aldığı, damının aktığı görülüyor. Bu hal fena malzeme ve fena işçi kullanılmasından ileri gelmektedir. Belediye bu hali göz önüne alarak ileride yapılarda kullanılacak malzemenin nevini ve nasıl olması lâzım geldiğini tayin etmek fikrindedir. Bu hususta bir talimatname yapılacaktır.

Bundan başka yapıların daha sıkı bir surette kontrolü düşünülüyor. Bugün bu vazifeyi belediye mühendisleri yapıyor Halbuki belediye mühendislerinin bir çok işleri vardır. Bu sebeple sırf yapı işlerini kontrol etmek üzere mütehassıs mimar ve mühendislerden mürekkeb bir yapı müfettişliği tesisi düşünülüyor. Yapı müfettişliği mühendisleri yalnız binaların yapılar kanununa ve talimatnameye uygun olmasını değil, kullanılan malzemeyi de kontrol edeceklerdir.

Belediye 937 bütçesine bu hususta tahsisat koymak niyetindedir.

Gümrük muhafaza teşkilâtı da Çinili Rıhtım hanına naklediyor

Gümrüklerle beraber muhafaza teşkilâtı da dünden itibaren Çinili Rıktım hanına taşınmağa başlamıştır. Muhafaza teşkilâtı yeni sene başından itibaren Çinili hanın ikinci katında çalışmağa başlıyacaktır.

Iktisad fakültesi

Talebe kayıd ve kabulüne başlandı

Maarif vekâleti tarafındlan teşkiline karar verilen iktisat fakültesine dünden itibaren talebe kaydine başlanmıştır.

Fakültede derslere başlanmak üzere Maarif vekâleti tarafından gönderilecek olan talimatnamenin gelmesi beklenmektedir.

Talimatname gelince fakülte merasimle açılacak ve derslere başlanacaktır.

Ticaret ve borçlar kanununda yapılacak değişiklikler

Ticaret ve borçlar kanunda yapılması icap eden değişiklik için seçilen üç komisyon dün ticaret odasında bir toplantı yapmıştır. Her biri dört âzadan mürekkep olan komisyonlar 15 gündenberi yaptıkları tedkikat etrafında görüşmüş ve yeniden tedkiki icap eden cihetleri tesbit etmişlerdir. Yakında bir toplantı daha yapılacaktır.

Türkofis tütün râportörü seyahate çıktı

Türkofis tütün raportörü B. Mümtaz Kavalcıoğlu, Balkan memleketlerinde, tütüncülük hakkında tedkikat yapmak için seyehate çıkmıştır.

Et fiatleri

Sığır 5, koyun 10 kuruş yükseldi

Üç, dört gündenberi et fiatleri artmıştır. Yakın zamana kadar 40 kuruşa satılan dağlıç 50, 50 kuruşa satılan kıvırcık 60, 30 kuruşa satılan sığır da 35 kuruşa çıkmıştır.

Bu suretle koyun etleri kilo başında 10, sığır eti de 5 kuruş yükselmiştir.

Kuzu mevsimi yeni başladığı için bu senenin ilk kuzuları piyasaya pek az gelmeğe başlamıştır. On beş gün evvele gelinceye kadar kilosu 100 kuruştan açılan kuzu eti iki gündenebri 80 kuruşa kadar düşmüştür.

Havaların kışlaması yüzünden İstanbula gelen kasaplık hayvanların mikdarı azalmıştır.

Et fiatlerinin daha bir müddet ucuzlamıyacağı tahmin ediliyor. Mamafih bu haftadan sonra şehrimize daha çok mikdarda kuzu geleceğinden kuzu eti fiatlerinin düşeceği muhakkak görülüyor.

Ağaç dalı kesenler cezaya çarpılacaklar

Her sene Noel ve yılbaşı münasebetile şehrimizde çam dalı kesildiği için şehirdeki bir çok ağaçlar tahrip ediliyor. Ağaçların korunması için şimdiye kadar alınan tedbirler kâfi gelmemiştir.

Belediye, bunun önünü almak için ağaç kesenler hakkında bir talimatname hazırlamış ve kaymakamlıklara bir de tamim göndermiştir. Bu tamime göre her nevi ağaç ile çam ve çam dallraı keserek şehir içinde satanlar hakkında bu talimatnamenin 21 inci maddesine göre zabıt tutulacak ve kendilerinden para cezası alınacaktır. Ayni zamanda bunalrın ellerindeki ağaçlar ve dallar da derhal musadere edilecek ve mahallin orman idaresine teslim edilecektir.

Bir kamyon tramvaya çarptı 3 amele yaralandı

Dün saat 15 buçukta Bebek - Arnavutköy arasında bir kaza olmuştur. Şoför Tevfik idaresindeki kömür yüklü kamyonla giderken tramvaya çarpmış ve kamyon devrilmiştir. Kamyonda bulunan Yako, Yasef, Nesim adındaki ameleler bu devrlimede kamyonun altında kalmışlar ve hafif surette yaralanmışlardır.

Kamyon şoförü Tevfik yakalanmıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Polisin parmağını ısıran biri 35 gün hapse mahkûm oldu

Saffet adında bir polisin vazife esnasında parmağını ısırarak eza etmekten suçlu Süleyman adında biri dün ağır ceza mahkemesinde bir ay, beş gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Vapur buhranı

Üç büyük müessese vapur kiraladı

İhracat mevsimi olması dolayısile bir aya yakın bir zamandanberi devam eden vapur buhranı için alınması lâzım gelen tedbirler tesbit edilmiştir.

Türkofis dün vapur acentelerile yaptığı temasları bitirmiş ve elde ettiği neticeyi Ankaraya bildirmiştir.

Bir acente sırf Türkiyeden mal almak ve ihracat mevsimine mahsus olmak üzere ayda üç fazla vapur işletmeyi kabul etmiştir.

Diğer acentelere ait ticaret eşyası nakleden vapurlar da birbirlerini takiben bugünlerde limanımızdan geçecekler, bir mikdar Türk ihraç maddesi de alacaklardır.

Bundan başka ticaret işlerile uğraşan üç büyük müessese de birer vapur kiralamışlardır. Bunlar kendi eşyalarından başka diğer Türk ihracatçılarının yabancı memleketlere göndermek istedikleri malları da alacaklardır. Bu suretle limanda vapur bekliyen ihraç maddelerinin yüzde sekseni altı vapurla tamamen nakledilmiş olacaktır. Geri kalan yüzde yirmisi de birbirini takiben gelecek acentelere ait vapurlar alacaktır. Bu sene bu şekilde idare edilecektir.

Gelecek yıl için bu hususta ehemmiyetli tedbirler alınacağı muhakkak görülüyor. İhraç maddeleimizin kendi vapurlarımızla nakli bu tedbirlerin başında gelmektedir.

Tapu sahtekârlığı

İki kişi mahkeme kararile tevkif edildi

Tapu sahtekârlığı yapmağa kalkışan şebeke hakkında müddeiumumilik tahkikata devam ediyor. Suçlulardan Agop ve Karlo adlarında iki kişi mahkeme kararile tevkif edilmişlerdir.

Müddeiumumiliğin yaptığı tahkikata nazaran bu işin suçluları arasında bir avukat ta bulumaktadır. Diğer taraftan Halil adında bir daktilonun da şebeke ile beraber çalıştığı ve sahte icra evrakının serlâvhalarını bu adamın yazdığı anlaşılmaktadır. Tahkikat genişletiliyor.

Esnafa yardım tahsisatı

Esnafa yardım için cemiyet bütçelerinde ayrılan tahsisatla karşılıklı yardım esasına dayanan bir teşkilât vücude getirilmesi kararlaştırılmıştır. Geçenlerde ticaret odasında yapılan bir toplantıda seçilen heyet bu yolda dünden itibaren çaışmağa abşlamıştır.

Cemiyetlerni 937 senesi bütçelerinin umumî yekûnu 93,869 buçuk liradır. 32 esnaf cemiyetine ait olan bu yekûnun 22,723 buçuk lirası yardım faslına ve 10,047 lirası da ihtiyata ayrılmıştır. Bu suretle bütçe umumî yekûnunun üçte bir kadarı yardım ve ihtiyata ayrılmaktadır.

İSTANBUL HAYATI

"Hem Dinleniriz, hem davaları dinleriz..."

Birinin sırtında eteklerinden sular sızan dapdaracık bir ceket, ayaklarında yamalı lâstikler, başında vizyeri yana çevrilmiş bir kasket. Ötekinin kıyafeti daha düzgünce. İkisi de yirmi beş yaşlarında görünüyorlar. Kolkola girmişler, ceza mahkemeleri koridorundaki kalabalığı itekaka ileriliyorlar, biribirlerinden ayrılmıyorlar. Bütün süratlerile apteshane koridorundaki muslukların başına geçtiler. sıkı sıkı ellerini, yüzlerini yıkadılar. Pencere camlarının önüne ayna gibi dikilerek uzun uzun saçlarını taradılar, tuvalet yaptılar. Bir yandan da konuşuyorlar.

— Ulan saçlarını düzelt enayi. Bu kıyafette adamı mahkemeye sokmazlar. Kapıdaki polise baksana...

Öteki dudak büküyor.

— Hadi ulan aptal sen de.. benim saçlarımın nesi var? İşte tuvaletim tamam. Görenler berberden yeni çıktım zannederler. Sen kendi kıyafetine bak..

Musluk başından ayrıldıktan sonra koridordaki kızgın kalorifer radyatörüne sokuldular. Ceketlerinin eteklerini, pantalonlarının paçalarını evire, çevire kuruttular. Bu iş te bittikten sonra ağırceza mahkemesine doğru ilerilediler. Hem yürüyorlar, hem biribirlerine fikir danışıyorlar:

— Girelim mi acaba?.

— Tabii gireceğiz oğlum. Nasıl olsa birer yirmi beşlik kazandık. Bu havada artık ne kadar dolaşsak bize kimse yük vermez..

— Desene, şimdi istirahat edeceğiz.

— Elbette. Hem sıcak sıcak oturur dinleniriz, hem de davaları dinleriz. Eeehhh, ne olur, ne olmaz. İnsanlık hali bu. Günün birinde biz de buraya düşersek hiç olmazsa şimdiden işin yolunu, usulünü öğrenmiş oluruz..

Arkadaşı güldü:

— Ulan aptal, öyle karşıdan bakmakla bir şey öğrenilseydi, kediler kasaplık öğrenirlerdi. Ve lâkin, ne ise. Hadi senin dediğin olsun.

Gene kolkola girdiler. Korkak bakışlarla etrafı süzerek ağırceza mahkemesinde kalabalık arasına karıştılar. — C. R.

Mekteplerin yılbaşı tatili

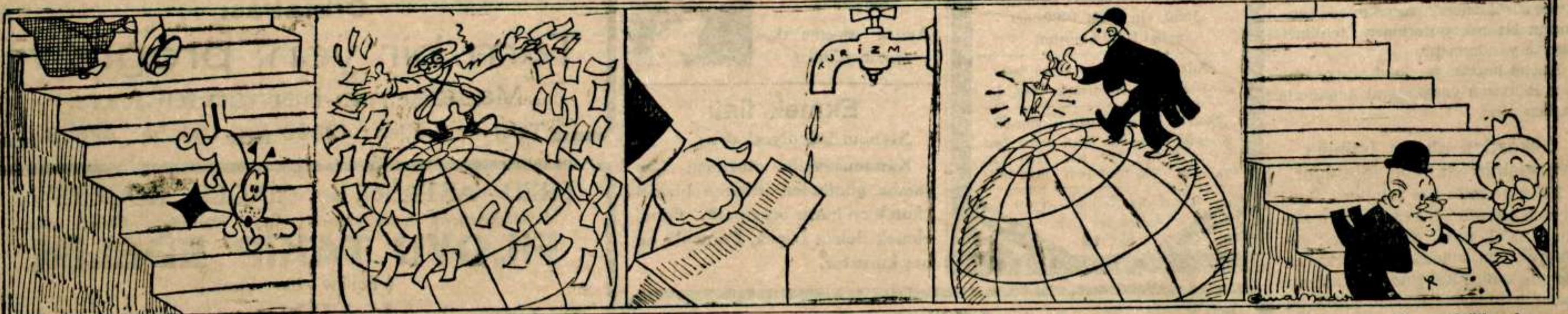
Maarif vekâleti, her sene yılbaşında mekteplere bir hafta müddetle sömestr tatili veriyordu.

Sömestr tatillerinin bu kadar uzun verilmesi ders programlarının vaktnide bitirilmesine mâni olduğundan bu seneki yılabşı tatili üç güne indirilmiştir. Gelen emirde ilk mekteplerin bu tatilden istifade edecekleri bildirilmemekle beraber Maarif müdürlüğü lise ve orta mektepler gibi ilk mekteplere de bu tatili vermiştir.

Inkilâp müzesindeki eserlerin resimleri çektirilecek

Belediyenin Beyazıdda tesis ettiği inkılâp müzesinde topladığı bir çok kıymetli kitaplardan başka inkılâp tarihimizi yakından alâkadar eden eserler ve eşya da vardır. Bu eşyanın tarihî kıymetlerini tanıtmak üzere fotograflarının alınarak bir albüm yapılması kararlaştırılmıştır. Bu albümden kâfi mikdarda nüshalar çoğaltılarak icap eden yerlere gönderilecektir.

Bay Amcaya göre ...

— Bütün belediyeler, imar yolunda çalışırlarken, şehirleri her şeyden önce birer seyyah şehri yapmayı düşünüyorlar bay Amca...,

... Bu, her şehir için bilmem ne derece doğrudur, fakat keyifleri için avuç avuç para harcamıya çıkan zengin yabancıları...

... Memleketimize getirip gezdirmek ve şehirlerin gelirine yeni bir kâr eklemek bakımından faydalı bir ülkü!...

... Yalnız böyle seyyahları bulup getirebilmek mühim mesele!...

B. A. — Bu bir şey değil, gelen seyyahları bir kaç gün burada oyalayıp kaçırmamak daha mühim mesele!...

Elektrik şirketi

Kaçakçılık hadisesinde suçlu görülenler kimlerdir?

Elektrik şirketinin gümrük kaçakçılığı hakkındaki tahkikat evrakının gümrük başmüdürlüğünce tedkiki bitmek üzeredri.

Kaçakçılık hadisesinde suçlu görülen kimseler elektrik şirketi direktörü M. Hansens, baş mühendis Gileri, şebeke baş mühendisi Haşim, malzeme müdürü Sadi, şirket muhasebecisi Piryost, mühendislerden Serpier, fabrika müdürü Tibiletti, kontrol servisi âmiri Fisler ve şirketin diare müdürü Lazyan olmak üzere dokuz kişiden mürekkeptir.

Tartılar muayene edilecek

Yeni yıl münasebetile şehrimizde esnafın kullandığı bütün tartılar muayeneden geçirilecektir. Bu maksatla tartı kullanan esnaf yarın akşama kadar beldiye ayar memurluklarına müracaat ederek bir beyanname alacaklar ve ellerindeki tartıların miktarını, cins ve nevilerini bu beyannamede göstereceklerdir.

Beyannameler kânunusani sonuna kadar ayar memurluklarına verilecektir. Şubattan itibaren tartıların yıllık muayeneleri yapılacaktır. Beyannameye uygun olmıyacak derecede yanlış malûmat veren esnaf ceza görecektir.

Palto ve bıçakla yakalanan hırsız 105 gün hapis yatacak

Şükrü adında biri Yemişte zahireci Mustafanın dükkânından paltosunu çalarak kaçmış, yolda kendisini yakalamak isteyen Mehmed Ali adında birine de bıçak çekerek ölümle tehdid etmiştir. Fakat biraz sonra Mustafa elinde palto ve bıçakla yakalanmıştır. Dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde Mustafanın üç ay, on beş gün müddetle hapsine karar verilmiştir.

Bir sahtekâr mahkûm oldu

Beyazıd civarında sütçülük yapan Ali adında biri belediyece tayin olunan zamanlarda doktora muayene olunarak sıhhat cüzdanına kaydettirmesi lâzım gelirken muayeneye gitmiyerek belediy edoktorlarından Hasip ve Sadedinin imzalarını taklid edip cüzdanı muayene olmuş gibi doldurmuş ve sahtekârlığı meydana çıktığından mahkemeye verilmiştir.

Ali ağır ceza mahkemesinde bu suçtan üç gün hapse, iki lira mahkeme masrafı ve beş lira ehli vukuf ücreti ödemeğe mahkûm edilmiştir.

Bir otomobil kazası

Şoför Hayrinin otomobili Galatada çöpçü Zeynele çarparak ağır yaralamıştır. Zeynel hastaneye kaldırılmış. Hayri yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Iki soyguncu yakalandı

Balıkesirde çıkan Türk Dili gazetesi yazıyor: Konakpınarın Kirazpınar köyünden Ahmed oğlu Mehmed şehre gelirken Kılcılar köyü civarında Tomba Mehmed oğlu Süleyman ve arkadaşı İsmail oğlu Yusuf adında iki kişi birdenbire Mehmedin önüne geçerek döğmüşler ve parasile yanında taşıdığı av çiftesini de zorla almışlardır.

Vakadan haberdar edilen jandarma suçluları yakalamıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

Arabayı kızcağıza çarptırdı

Ramazan adında bir arabacı dün çift beygirli arabasını hızla sürerek Fatihte Saraçhane caddesinden geçerken Fazilet adında 14 yaşında bir kıza çarpmıştır.

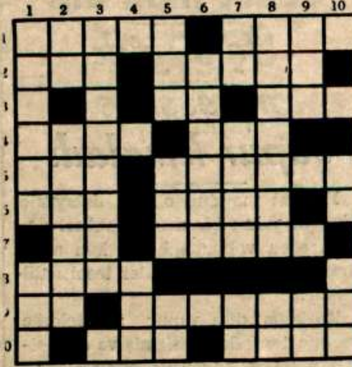
Fazilet arabanın altında bir kaç metre sürüklenerek başından ve vücudünün bir çok yerlerinden tehlikeli surette yaralamıştır.

Fazilet hastaneye kaldırılmış, arabacı Ramazan yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Glikozdan alınan istihlâk vergisinin tenzili isteniyor

Helva ve saire gibi tatlılarda kullanılan glikozun kilosundan beş kuruş istihlâk resmi alınması çok görülüyor. Bu münasebetle alâkadarlar dün sanayi birliğinde bir toplantı yaparak sanayide istimal edilen bu maddeden istihlâk resmi alınmaması etrafında İktisad vekâletine müracaata karar vermişlerdir.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Yemiş (5) Nikâh (4)
2 — Göz rengi (3) Fişeği patlatan (5)
3 — Erkek (2) Bir yemiş (3)
4 — Katil (4) Hatırlamak (3)
5 — Avuç içi (3) Bir nevi kumaş, bez (6)
6 — Musiki aleti (3) Peki (4)
7 — Nota (2) Türk diyarı (5)
8 — Erkek keçi (4)
9 — Beygir (2) Yersiz yurdsuz (4)
10 — Şafak (3) Bir içki (4)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Denizden çıkan kırmızı kabuk (6) Lezzet (3)
2 — Azamızdan biri (2) Vilâyet (6)
3 — Kundurasız, çorapsız (8)
4 — Göz rengi (3)
5 — Doğrutan (3) Çehiz «fransızca» (3) Zaman (2)
6 — Hayâ yolu (6)
7 — Sanat (2) Kudurmuş (4) Baba (2)
8 — Ayakkabı (7) Edat (2)
9 — Vermek (3) Hayâ (2)
10 — Vakıt (2) Bizi doğuran (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Çamur, Odun 2 - Arazi, Leke 3 - Kuyumcu 4 - Isınmak, An 5 - Em 6 - Alim. Af 7 - Ateh, Terzi 8 - Halat, Da 9 - Kelebek 10 - Tekin, Tığ.

Yukardan aşağı: 1 - Çakı, Mah 2 - Arus, Take 3 - Mayıs, Elek 4 - Uzun, Ahali 5 - Rimmel, Ten 6 - Camit 7 - Oluk, Medet 8 - De, Rakı 9 - Ukba, Az 10 - Ne, Nafile.

Pendikte bir hırsız yakalandı

Bir müddettenberi Pendikte bazı evler soyulmakta, hırsız ele geçmemekteydi. Kartal jandarma kumandanı bay Şefik, bu hırsızın izini keşfetmiş ve Pendik halkının huzurunu bozan hırsızın Hasan oğlu Ahmed isminde biri olduğunu meydana çıkarmıştır.

Geçen akşam Pendikte fırıncı Rızanın evine giren Ahmed, bir hayli eşya aşırıp kaçarken yakalanmıştır. Ahmedin şimdiye kadar çaldığı eşyalar da meydana çıkarılmıştır. Hırsız Kartal jandarması tarafından adliyeye sevkedilmiştir.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 16 — Ruzu Kasım 53

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,49	2,36	7,27	9,47	12,00	1,39
Va.	5,38	7,26	12,17	14,37	16,49	18,28

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

Ekmek fiatı

İstanbul belediyesinden:

Kânunuevvelin otuzuncu Çarşamba gününden itibaren birinci ekmek on kuruş otuz para, ikinci ekmek dokuz buçuk, Francalâ on beş kuruştur.

Yeni bir müessese mensucat sanayi mektebi

Üç sınıflı olan bu mektep büyük bir boşluğu dolduracak

Ay başından itibaren İstanbul sanayi mektebinde bir mensucat sınıfı açılacaktır. Bu sınıf, ileride açılacak olan mensucat mektebine bir başlangıç teşkil etmektedir. Şimdilik, mensucat mektebinin bir sınıfı bulunmaktadır. İleride üç sınıfı olacaktır, sanayi mektebinin ikinci senesini bitirenler bu mektebpte üç sene okumak suretile, dokumacılık işlerinde mütehassıs amele ve ustabaşı olarak çalışacaklardır. Mensucat sanayii mektebi, ileride rağbet gördüğü takdirde, ayrı bir binaya taşınacak, teşkilâtını genişletecektir. Mektebe, orta mekteb mezunlarının alınmasına daire de bir tasavvur vardır. Bu tasavvur tatbik edilecek olursa, orta mektebini bitiren bir çok gençler, mensucat sanayii mektebine girebileceklerdir.

Mensucat sanayii mektebi, memleketimizde büyük bir ihtiyacı karşılıyan teknik bir mekteb olacaktır, bu mektepten çıkanlar her şeyden evvel, fabrikaların muhtaç olduğu mütehassıs amele kadrosunu dolduracaklardır. Bugünkü şerait altında dokuma fabrikalarında mütehassıs amele azlığından şikâyet edilmektedir. Bizde, dokuma endüstrisi yeni kurulduğu için, ilk zamanlarda, bu noksanlığı tabii görmek lâzımdır. Çünkü büyük dokuma fabrikalarının mevcud olmadığı bir memlekette, mütehassıs dokuma amelesinin de yetişmesine imkân yoktu.

Yeni kurulan dokuma fabrikalarında, Sümer Bank mütehassısı işçi bulmak için, Sovyet Rusyaya talebe göndermişti. Gelen talebeler Kayseri pamuklu fabrikasında çalışıyorlar. Fakat bu mütehassıs amele kadrosu da kâfi değildir. Aynı zamanda Sovyet Rusyada okuyan gençler, yalnız pamuklu dokuma fabrikalarında çalışmak için ihtisas elde etmişlerdir. Halbuki dokumacılığın diğer şubelerinde de mütehassıs ameleye ihtiyaç vardır.

Dokuma fabrikalarında, mütehassıs ameleye olan ihtiyaçlar çoktur. Meselâ: ipekli kumaş fabrikalarında boyacı bulmak bir meseledir. Bazı ipekli fabrikalarında ipekli kumaşlara boya vurmak için hâlâ ecnebi ameleler kullanılıyor. İleride açılacağından bahsettiğimiz mensucat mektebi, boyacılık kısmını da ihtiva edecektir.

Bir fabrikatör diyor ki:

«— Bir dokuma fabrikasının kadrosunda mütehassıs amelesinin çalışması, fabrikanın verim kabiliyeti üzerinde büyük bir rol oynar, her şeyden evvel, fabrikanın masrafı azalır, bugün yeni kurulan tezgâhların başında, işe pek acemi işçiler çalışmaktadır. Bu seviyedeki işçiler, tezgâhın başında durdukları halde, gene ilmek kaçırmaktadırlar. Halbuki bir Avrupa fabrikasında on, on beş tezgâhın başında bir amele bulunmaktadır. Aradaki fark pek büyüktür. Maamafih, biz endüstri hayatına yeni atılan bir memleket olduğumuz için, arada böyle farklar görmek tabiîdir. Çok zekî Türk işçilerinin en kısa bir zamanda, işi kavradıklarını da iftiharla söyliyebiliriz.

Fabrikatör, her şeyden evvel yetişmiş amele ister. Bunun için, sanayi tedrisatına ihtiyaç vardır. Şimdiye kadar sanayi kongrelerinde, ticaret odası içtimalarında bu ihtiyaçtan çok bahsetmiştik. Hükûmetin, mensucat sanayii mektebi açması, endüstrinin en hayatî bir ihtiyacını başaracaktır.»

Mensucat sanayi mektebi, yalnız endüstri bakımından değil, ayni zamanda, yüksek tahsil imkânını elde edemiyen fakir gençleri de alâkadar eden bir meseledir. Bugün memleketimizde tedrisat sisteminde, orta meslek mektebleri pek azdır. Halbuki orta mektebi bitirip, daha ziyade okumağa, bir ihtisas edinmeğe muhtaç kimseler için, orta meslek mektebleri lâzımdır. Mensucat sanayii mektebi, fakir gençlere yeni bir ihtisas daha açmaktadır. Bu sahaya girecek gençleri bekliyen işler vardır. Fabrikaların adedi arttıkça, iş sahası da genişliyecek, orta mektebi bitiren gençlerin açıkta kalmasına, daire daire dolaşıp ufak bir maaş veya ücretle iş aramasına da lüzum kalmıyacaktır. *H. A*

Kooperatifler

4 ikinci kânunda Ankarada toplantı yapılacak

Ankara 28 — 4 ikinci kânunda İktisad vekâletinde yapılacak kooperatifler toplantısına alâkadarlar çağırılmıştır. Toplantıda 1937 yılında memleketin muhtelif yerlerinde kurulacak satış kooperatifleri için mühim kararlar alınacaktır.

Bu yıl Ege mıntakasında istihsalâtın yüzde (20) sinin satış kooperatifi vasıtasile satılacağı ve ihraç edileceği söyleniyor. Müstahsilin vereceği üzümlerin parasının yüzde (80) i kooperatif tarafından derhal kendisine verilecek, mütebaki yüzde (20) si de malın satışından sonra tediye edilecektir.

Genel ithalât rejmini tatbik için hazırlıklar başladı

Yeni genel ithalât rejiminin tatbikine başlanmasına iki gün kalmıştır. Dört senedenberi meri olan kontenjan sistemi perşembe günü akşamı kalkacaktır. Cuma sabahından itibaren tatbik edilecek olan genel ithalât rejimi hakkında gümrükte faaliyet başlamıştır. Memurlar, ticarî münasebatımız üzerinde değişiklikler meydana getirecek olan yeni rejimin hususiyetlerini tedkik ediyorlar.

Yeni ithalât rejiminde hariçten getirilecek emtianın bazıları için vekâletten müsaade almak lâzım geliyor. Bu hususta tacirlerin formaliteye ait bazı işler yüzünden fazla bekletilmemeleri için tedbirler alınmıştır.

Ticaret ve zahire borsası komiserliği

B. Kemalin acıklı vefatile boşalan ticaret ve zahire borsası komiserliğine B. Feridun Manyasînin tayin edildiğini memnuniyetle öğrendik.

B. Feridun Manyasî dürüstülüğü ile kendini herkese sevdirmiş kıymetli bir iş admaıdır.

Ticaret ve zahire borsası komiserini tebrik eder, ve yeni vazifesnide muvaffakıyet dileriz.

SİYASÎ İCMAL

Şap denizindeki hareketler

İngiltere ile İtalya bir centilmen anlaşması (efendiler mukavelesi) yapıyorlar. Lâkin aralarındaki itimatsızlık hâlâ büsbütün bertaraf olmuş değildir. Bahusus İngiltere İtalyanın Şap denizi ve Hind Okyanusundaki her türlü yeni teşebbüs ve hareketlerini çok dikkatle takip ediyor. Son günlerde İtalyanların Arabistanın cenubunda İngilizlere tâbi bulunmayan bir Arap kabilesinin şeyhinden bir liman isticar eyledikleri şayi olmuştu.

Bu şayia İngilizleri çok telâşa düşürdü. Çünkü Bahriahmerin cenup kapısı bulunan Babülmendep boğazı ile civarına hâkim olabilmek için İngilizlerin Adende vücude getirdikleri üssü bahrinin yanıbaşında bir İtalyan üssü peyda olabilir. Bu şayianın Romada tekzip edilmesi bile İngilizleri tatmin etmemiştir. Adendeki İngiliz politika memuru tayyareler gönderip mahallinde tahkikat yaptırmağa lüzum görmüştür.

Evvelki senenin bidayetinde M. Musolini ile M. Laval arasında Romada yapılan anlaşma ile Babülmendep boğazının Afrika sahilindeki Dumairah adasının Fransızlar tarafından İtalyaya terkedilmesi ve bu suretle İtalyanın bu boğaz üzerinde mühim bir mevki elde eylemesi İngilizleri çok düşündürmüştü. Boğazın ortasındaki Perim adasına ve Aden üssüne sahip olmaları ile Babülmendebe hâkim olan İngilizlerin kendilerine burada İtalyanların rakip çıkmasından çok endişeye düşmüşlerdi. Çok geçmeden zaman İngilizlerin endişesi boş olmadığını isbat etti. Çünkü Dumairah adasını aldıktan sonra İtalya Habeşisetan seferini açarak Bahriahmerin ve Hind Okyanusunun şark sahillerinde muazzam bir imparatorluk tesis eyledi ve bu teşebbüsünde yalnız Akdenizde değil Bahriahmerde ve Babülmendep boğazında dahi İngiltereye kafa tuttu.

İngilizlerin elinde bulunan Perim adasına karşı İtalyanlar Dumairah adasını aldıktan sonra şimdi de Adenin yanıbaşında bir üssübahri kurmak teşebbüsünde bulunmaları ihtimali İngiltereyi alelâcele mukabil tedbirler almağa sevketmiştir.

İçkili eğlencenin meydana çıkardığı tarikat âyini

Şeyh Halilin, metresinden doğan bir çocuğu öldürdüğü ihbar edildi

Âyincilerden dokuzu tevkif edildi, âyin ve cinayetin tahkikatına ehemmiyetle devam ediliyor

Tevkif edilen âyinciler: Aydınlı şeyh Halil, kardeşi Sani, Mehmed, Mürtaza, Hüseyin, Haydar, Mehmed oğlu Halil, Halil oğlu Mehmed

İzmir 29 (Hususî) — İzmire bağlı Cumaovası nahiyesinin Bulgurca köyünde Aydınlı İsmail oğlu Halilin evinde toplanarak âyin yapan kadın ve erkek 21 kişinin yakalanarak adliyeye verildiğini bildirmiştim. Bunlardan onu serbes bırakılmış, sekizi tevkif edilmiştir.

Üç kişi kaçmıştı. Kaçanlardan Çineli Halil de bugün yakalanmış ve sorgu hâkimliğinde isticvap edildikten sonra tevkif edilmiştir. Bu suretle tevkif edilenler dokuz kişi olmuştur. İki kaçak aranmaktadır. Âyin hadisesinin tafsilâtını bildiriyorum:

İzmire yakın Narlıdere köyü halkından Veli oğlu Muharrem; Bulgurca köyüne yerleşmişti. Yakın komşularile Narlıdere köyü halkından bazı arkadaşlarına 25 birinci kânun gecesi evinde bir ziyafet tertip etmiştir. Ziyafette Narlıdere köyünden Ali, Bulgurca köyünden Aydınlı Halil, Bayram oğlu Mürteza ve Ahmed oğlu Hüseyin ile Halilin karısı Elif ve çocukları bulunmuşlardır. Ziyafet içkili idi. Kafalar iyiden iyiye tütsülendiği sırada Halilin metresi Germencikli 16 yaşında Fethiye ansızın eve gelmiştir. Halbuki Halilin karısı da ziyafette bulunduğundan Fethiyenin gelişi hoş görülmemiş ve çıkıp gitmesi kendisine ihtar edilmiştir. Lâkin Fethiye:

— Ben onun bulunduğunu biliyordum, onun için geldim.

Demiştir. Halilin karısı, orada daha fazla durmıyarak çekilip gitmiştir. Ziyafette bulunanlardan Hüseyin ile Halil arasında bir tarla meselesinden eski bir iğbirar vardı. Hüseyin, bir aralık Halilin metresi Fethiyeye bir kestane vermiş, genç kadın kabul etmemiştir. Bunu Halilin tesirine atfeden Hüseyin, küfretmeğe başlamış, Halil, ev sahibi Muharremin tabancasını alarak kabzasile Hüseyinin başına vurmuş, Hüseyini yaralamıştır. Halil, havaya da birkaç el silâh atmıştır.

KARAKOLA İHBAR

Hüseyin; Muharremin evinden dışarı atılınca doğruca karakola giderek Muharremin evindeki toplantının âyin yapmak maksadile olduğunu söylemiştir. Yaralı, İzmir memleket hastanesine kaldırılmış ve derhal tahkikatın incelenmesine başlanmıştır. Hâdiseye İzmir cumhuriyet müddeiumumiliği el koymuş ve yapılan tahkikatta Muharremin evindeki hâdisede âyin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Fakat Bulgurca köyünde oturan ve son vakada Hüseyini başından yaralayan İsmail oğlu şeyh Halilin evinde bu vakadan 35 gün evvel kadınlı, erkekli (21) kişilik bir toplantıda âyin yapıldığı dinlenen şahidlerin ifadelerinden anlaşılmıştır. Âyini yapanlar, evvelâ içki içmişler, sonra:

— Ya Hazreri Ali, yetiş! diye bağırarak ve ilâhiler söyliyerek âyin yapmışlardır.

Muharremin evindeki son toplantının bir âyin ve tarikat âdeti icrası için yapılmadığı sabit olmuşsa da otuz beş gün evvelki toplantıda kadınlarla birlikte eski âdetleri veçhile işret edip, saz çalıp âyin yaptıkları anlaşılmıştır.

MAHKEMEYE VERİLENLER

Bu âyinde bulunmakla alâkadar olanlardan (21) kişi tutulmuş, ifadeleri alınmış ve kadınlı erkekli 15 kişi, tevkifleri hakkında bir karar verilmek üzere sulh ceza hâkimliğine verilmişlerdir. Bunlar Aydınlı İsmail oğlu Halil, kardeşi Sani, Bayram oğlu Mürtaza, Aydınlı Hamza Abdullah oğlu Haydar, Veli oğlu Muharrem, Çineli Halil, Molla Halil biraderi Mehmed, Aydınlı İsmail, Halilin teyzezadesi Mehmed, Cemal oğlu Çakal İsmail, Esma, gelini Ayşe, karısı Fatma, Salih karısı Şehriban, arabacı Kocakafa Hüseyin, Halilin metresi Fethiye, Muharrem karısı Naciye, Muharrem kızı Nadire ve Ahmed oğlu Durmuştur. Bunlardan Aydınlı Halil ile kardeşi Sani ve Bayram oğlu Mürtazanın şeyh oldukları, âyin esnasında şeyhlik yaptıkları tesbit edilmiştir.

SEKİZ KİŞİ TEVKİF EDİLDİ

Sulh ceza hâkimliğince ifadeleri alındıktan sonra tevkif edilenler Aydınlı şeyh Halil, kardeşi şey Sani ve Bayram oğlu şeyh Mürtaza, Molla Halil kardeşi Mehmed, Cemal oğul Çakal İsmail, şeyh Halilin dayısı Halil, arabacı Kocakafa Hüseyin ve Abdullah oğlu Haydardır.

BİR CİNAYET İHBARI

Yapılan tahkikatta bir de cinayet hakkında bazı delilller bulunmuştur. Aydınlı şeyh Halilin, on beş yaşında Germincikli Fethiye adında bir kızı kirleterek gebe bıraktığı ve sonra çocuk doğunca çocuğun öldürüldüğü ve bu kadını metres edindiği ihbar edilmiştir. Bu mühim ihbar üzerinde ayrıca tahkikat devam etmektedir.

Yakalananlar, (Tahtacı) denilen ve bazı köylerde bulunan köylülerdendirler. Bunların evvelce de kızılbaş veya mumsöndü denilen âyinler yaptıkları, âyinde mum yaktıkları, horoz bulundurdukları ve sakim âdetlere tebaan ilâhiler okudukları ihbar edilmiştir.

Müddeiumumilik tahkikat evrakını ikinci sorgu hâkimliğine vermiştir. Tahkikata büyük bir ehemmiyetle devam edilmektedir.

Vapurlar fırtına yüzünden İneboluya uğrıyamıyor

İnebolu 29 (A.A.) — İki gündür çok şiddetli fırtına devam etmektedir. Yağan kar civarda yetmiş santimetreyi bulmuştur. Vapurlar fırtına yüzünden buraya uğramadan Sinoba iltica etmişlerdir.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

SAKAT KÖPEK

İngilterede hayvanları himaye fikri alıp yürümüştür. Hiç bir İngilize tesadüf etmezsiniz ki, sokakta bir hayvana fena muamele etmeye cesaret etsin, çünkü kendi katı yürekli olsa da halkın derhal müdahale edeceğini bilir ve fena muameleden çekinir. Maamafih hayvanları himaye yalnız böyle menfî bir sahada kalmaz. Birçok müsbet neticeler de verir. Meselâ resimde görüldüğü gibi ayağı çiğnenmiş bir köpek için bir koltuk değneyi yaptırılmıştır. Bu değnek sayesinde köpek Londra sokaklarında istediği gibi dolaşmaktadır.

İLÂÇSIZ TEDAVİ

Bir kaç zamandır, oruç rekortmeni Mahatma Gandi naturist tedavi usulile meşgul oluyor.

Son günlerde Gandi, tifoya tutulan kâtibi Mis Madlenle, müridlerinden bir kaçını hiç bir ilâç vermeden ölümden kurtarmıştır.

Gandi bu tedavi usulünde esrar olmadığını, söylüyormuş. Ancak hastalara sıkı perhiz ettiriyor, pansıman ve banyo yaptırıyor.

Doktorlar duymasınlar: Tifonun başka türlü tedavisi de yoktur, ilâcı yoktur. Yakalanmamak, yakalandıktan sonra da: Hararet vücudu beslemiş! Diyor. Açlığa katlanmak ve işin hallini bünyeye bırakmak gerektir.

KURTLARIN HÜCUMU

Estonyada kış bütün mânasile karakış... Sürü sürü kurtlar köylere hücum ediyor. Köylü her an canını korumak için pusuda, kadınlar ve çocuklar evlerinde titriyerek otururlarken erkekler kurtlarla mücadele ediyorlar.

Otuz kadar kurt bir otokara hücum etti. Yolculardan birinde tabanca vardı; o da şaşkınlıkla rasgele ateş etti, tek kurt bile vuramadı. Şoförle yolculardan başka biri ellerine birer demir geçirdiler, saatlerce uğraştıktan sonra ancak iki kurdu öldürdüler. Zaman geçtikçe vaziyetleri vahimleşiyordu. Bereket arkadan bir süel otokar yetişti ve mitralyöz ateşi açıp kurtları öldürdüler.

BEYNELMİLEL LÛGAT

Sık sık beynelmilele bir dil - aşağı yukarı yapma - bir dil icad etmek istenildiğinden bahsedilir. Halbuki yer yüzünde beynelmilleşmiş, her milletin diline girmiş binlerce kelime var.

Geçenlerde toplanan beynelmilel akademiler kongresi, beynelmilel kelimeleri bir araya toplayıp bir lûgat yapmak kararını verdi. Bu lûgat Fransızca yazılacaktır.

Ancak bir güçlük var: Her milletin kullandığı beynelmilelleşmiş kelimeleri her millet kendine göre telâffuz ediyor.

Bu mesele de incelendikten sonra lûgatin yazılmasına başlanacaktır.

MEMLEKET HABERLERİ

Kiliste Şehitler âbidesi büyük merasimle açıldı

Şehitlerin kemiklerini taşıyan sandukalar âbide altına konuldu kurtuluş bayramı merasimi heyecanlı oldu

Yukarıda şehitlerin kemikleri mahzene nakledilirken ve öğretmen Hadi Özden nutuk söylerken, aşağıda Kilisin kurtuluşunun yıldönümü münasebetile şehtiler anıtı önünde tezahürat

Kilis (Akşam) — 7 Kânunuevvel Kilisin esaretten kurtulup hürriyete ve istiklâline kavuştuğu tarihî bri gündür. Bugün her sene olduğu gibi büyük bir sevinç ve heyecanla kutlanmıştır. Hazırlanmış program mucibince merasim çalışkan kaymakamımızın himmetile meydana getirilmiş olan şehitler abidesinde yapılmıştır.

Saat 9,5 da bir bölük asker, ilk ve orta okul talebeleri, binlerce halk zabit, memurlar ve teşekküller Şehitler abidesindeki yerlerini almışlardı. Tam saat 10 da merasime İstiklâl marşile başlandı, kaymakamımız Necmeddin Ergin abide önünde memleketin kurtuluşu uğrunda canlarını fedadan çekinmiyen şehitlerimizi hürmetle andıktan sonra abideyi örten büyük bayrağın kordelâsını kesmiş, abide; önünde şehit Sakıbin fotografı olduğu halde meydana çıkmıştır. Kaymakam bilâhare şehit kemiklerinin bulunduğu ve üzerleri bayrakla örltülmüş bulunan Sandukalar önüne giderek rasimei hürmeti ifa etmiş, bunu müteakip mevki komutan vekili binbaşı Rüştü, Belediye reisi Ziya Gürez, Parti ve Halkevi başkanı Orhan Oktay, saygıda bulunmuşlardır.

Sandukalar kemali hürmetle abide altındaki mahzene yerleştirilmiştir. Abideye Belediye, Parti ve Halkevi adına iki çelenk konmuş, ondan sonra öğretmen Hadi tarafından çok heyecanlı bir hitabe okunmuştur. Merasime asker ve okullularımızın geçit resimlerile nihayet verilmiştir. Bugünün şerefine devair, resmî, husumüesseler, dükkânlar ve evler bayraklarla süslenmiş ve gece feneralayı yapılmıştır. Kilisin bu bayramına bir haftadan beri devam eden yağmurların kesilmesi ve çok güzel bir bahar gününü andırmasile tabiat ta iştirâk etmiştir.

Bugünün neşesi, gece çocuk esirgeme kurumu tarafından verilen balo ile bir kat daha arttırılmıştır.

Sürek avları

Samsun avcılar klübü avlara başladı

Samsun (Akşam) — Samsun Avcı klübü her sene olduğu gibi bu sene de muzur hayvanlara karşı mücadele açmıştır.

Geçen hafta vali muavini bay Orhanın himayesi altında yüz kişilik bir sürek avı tertip edilmiş ve bir çok yaban domuzu vurulmuştur.

Çok iyi çalışan ve hükûmetten mümkün olduğu kadar yardım gören bu klüp mahsulâtı harap eden yaban domuzlarile köylülerin hayvanlarını parçalıyan kurtlara karşı amansız bir mücadele açmıştır.

Klüp bu sene mücadeleyi Samsundan maada Bafra, Çarşamba ve Terme kazalarına da teşmil edeceğinden Ziraat vekâleti tarafından mücadele için verilen kamyonu otobüs şekline sokmuş ve lâstiklerini de yenilemiştir.

Kayseride Parti kongresi

Kayseri (Akşam) — Cumhuriyet Halk Partisi vilâyet kongresi valinin reisliğinde toplanmış, büyük bir alâka ile takib edilmiştir. Kongrede Atatürkün Sivas kongresinin akdinden sonra Ankaraya giderken Kayseriye uğrayıp bir kaç gün konaklamış oldukları evin belediyece satın alınması ve müze haline konulması kararlaştırılmıştır. Belediye bu kararı hemen tatbik edecek ve pek yakında bu tarihî ev müze haline konacaktır.

Boğazlıyan civarında bir tecavüz

Fakılı (Akşam) 1 — Curalı köyünden Emin Fakılıda buğdayını satıp köyüne dönmekte iken Fakılı köprüsünde kendisine arkadaş olan tanımadığı bir şahısla yoluna devam etmiş Boğazlıyana beş on dakikalık bir mesafede bu meçhul arkadaşı tarafından beynine bir taş vurulmak suretile bayıltılmıştır. Mütecaviz, Eminin üzerindeki parasını alıp kaçmıştır. Zabıta tarafından takibat yapılmaktadır.

Fakılıda odun kömür pahalı

Fakılı (Akşam) — Şiddetli soğuklar devam etmektedir. Kar durmuştur. Bu yılki mahsulün fazla olması köylünün odunculuğa ehemmiyet vermemesi yüzünden odun ve kömür piyasası yükselmiştir. Geçen yıl bir araba odun beş liraya satılmakta iken bu yıl on liraya kadar zor temin edilmektedir. Kömür de ayni vaziyettedir. Bir kilo kömür dört kuruşa satılmaktadır. Boğazlıyan belediyesinin bu ihtikârın önüne geçilmesi için bir tedbir almasını dileriz.

Zavallı çocuk

Bayram yerinde atılan bir silâh ölümüne sebep oldu

Balıkesire tâbi İvrindinin Yağlılar köyünde bayramın son günü bir çocuğun ölümile neticelenen bir kaza olmuştur.

Perşembe günü köy gençleri meydanlıkta toplanmışlar ve eğlentiye başlamışlardır. Bunlardan Ali oğlu İbrahim adında biri tabancasını çekerek birkaç el havaya ateş etmiştir.

Bu sırada tabancadan çıkn kurşunlrdan biri oyun seyretmek için toplanan çocuklardan Hasan kızı 8 yaşlarında Emine adındaki bir çocuğa isabet etmiştir.

Çocuk göğsünden aldığı yaranın tesirile az sonra ölmüştür. Suçlu İbrahim yakalanmıştır.

Yüksek derece hâkimliğe terfi için doktor imtihani

Ankara 27 — Son hâkimler kanununa göre yüksek derece hâkimliğine terfi edebilmek için on gündenberi Ankara Hukuk fakültesinde yapılan doktora imtihanları dün bitmiş ve bu imtihana iştiârk eden 180 hâkim içinde 25 hâkim imtihanda yüksek derece almışlardır.

Kandıra sorgu hâkimi bütün ders gruplarından tam numara almıştır.

Yeni genç hâkimlerimize, yeni vazifelerinde muvaffakıyetler temenni ederiz.

Yerköy canlanıyor

Yerköy (Akşam) — Bir ismi de Bağlarbaşı olan Yerköy bağ bahçe ve ağaçlıklar içinde kurulmuş Yozgada bağlı bir nahiye merkezidir.

Evvelce çok sönük ve tenha olan Yerköy şimdi mamur bir nahiye olmuştur. Toprakları verimli olan bu nahiyenin halkının bir kısmı çifçilik ve bir kısmı da ticaretle iştigal etmektedir. Halkın birçok zahmetlerle meydana getirdiği mahsulün kolaylıkla satılması için burada da bir buğday alım merkezi açılmıştır. Buğday alımına devam edilmektedir.

Nahiyenin etrafında bulunan bataklıkların kurutulması ve halkın sıtma derdinden kurtarılması için çalışılmaktadır. Nahiyede imar işlerine de ehemmiyet veriliyor. Ayrıca Ziraat vekâleti tarafından da bir silo inşa edilmektedir. Güzelleşen Yerköy istasyonunun bir resmini gönderiyorum.

KADIN KÖŞESİ

Yeni şapkalar

Bu sene ucu sivri, yüksek şapkalar çok giyiliyor. Resmimizde bu şapkalardan biri görünüyor.

Portakal mahsulü

Yunanistanda bu sene mahsul geçen seneden çok bol

Yunanistanda bu senenin portakal ve mandalina rekoltesinin geçen seneden 150 milyon adet fazla olarak 500 milyon adedi bulacağı tahmin edilmektedir.

Yunanistanın son on sene zarfındaki portakal ve mandalina istihsali vasati olarak 200-300 milyon adedi bulmaktadır. Yunanistanda yetişen bu meyvaların cinsi gayet iyi ve diğer memleketlerin meyvalarile rekabet edebilecek bir mahiyettedirler. Bilhassa «Kalifornia» ve «Washington» denilen portakalların cinsi tatlı ve leziz, ayni zamanda nakliyesi kolaydır.

Son 4 sene zarfında Yunanistandan ihraç edilen portakla ve naranjiyelere ait rakkamlar aşağıdadır:

1932 de 5,151,392 kilo 26,8 milyon drahmi, 1933 de 5,371,245 kilo 39,3 milyon drahmi, 1934 de 6.308,274 kilo, 53,1 milyon drahmi, 1935 de 5,288,615 kilo 67,6 milyon drahmi.

Muallimlerin göz, burun ve kulak muayenesi

Maarif müdürlüğ tarafından gösterilen lüzum üzerine şehrimizdeki bütün muallimler, göz, burun, kulak muayeneleri Maarif sıhhiye müfettişleri tarafından yapılacak ve hazırlanan rapor Maarif müdürlüğüne verilecektir.

Diğer taraftan sıhhiye müfettişleri, kulak, burun ve ağzın hıfzıssıhhası ve korunma çareleri etrafında da muallimlere konferanslar vereceklerdir. Bu konferansların mevzuu hakkında muallimler de talebeyi tenvir edeceklerdir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 66

Genç kadın daha İstanbulda iken bu ayrılık ve bu apartıman meselesi üzerine kopan dedikodulardan haberi olsaydı bu hareketi o zaman yapacağı muhakkaktı. Fakat o hummalı günlerde böyle bir apartıman meselesi düşünmediği gibi kimse ile konuşmak ta istememişti. Ahmed Melihin hemen bütün servetini koyarak ve aylarca düşünüp yorularak yaptırdığı bu apartımanda bir kiracı gibi sığınmış olmasına tahammül edemezdi. Kocasının hayatından uzaklaştıktan sonra tapu senetlerile olmasa bile varlığile ona ait olan bu apartımanı kendisine iade etmekle bu ayrılığın üzerindeki hissî davasını kuvvetlendirmiş olacaktı.

On sekiz yıl bir arada geçen hayatlarında Ahmed Melih onun maddî varlıklara karşı ne kadar alâkasız olduğunu anlamıştı. Fakat böyle yüksek kıymette bir apartımana sahib olduktan iki yıl sonra onca meçhul bir sebeple ayrılışın duyurabileceği şüpheleri ortadan kaldırmak için bunu yapmak lâzımdı

Zaten ona ihtiyacı yoktu. Ve maddî varlıkla ruhî saadet arasında ne münasebet vardı.

Şimdi o kadar rahat ve hatta o kadar mesuddu ki dünü hatırlamak bile istemiyordu. Ahmed Melih anlamalıydı ki kadını mesud etmek için ona bir (Radyum palas) bağışalmak kâfi değildir.

Avukat Şevket Fazıla mektubu yazarken o kadar acele etmişti ki annesine ait ilâve edeceği satırları yazmağı unutarak zarfa koydu. Zile bastı. Ancak mektubu oda hizmetçisine uzattığı zaman bunu hatırladı. Fakat mektubun hızını kaybettirmek korkusile zarfı tekrar açmağa lüzum görmiyerek mektubu yolladı ve annesi hakkındaki siparişlerini bildirmek için ikinci bir mektup yazdı.

***

Viyanadan otele döndüğündenberi bir hafta olmuştu. Şerminle hemen her gün telefonla konuştuğu için düğün vaziyeti hakkında haber alıyordu. Hazırlıklar devam ediyordu. Hatta düğünden sonra İstanbula gidecek yeni evlilerin yol eşyası bile hazırlanmıştı.

Genç kadın her ikisine güzel birer düğün hediyesi almak için gene bir hafta arası şehre inmeyi düşünüyordu.

Bi rakşamdı.

Öğle sonu yürüyüşünden lodukça yorgun dönen genç kadın buraya geldiğindenberi itiyad ettiği akşam kahvaltısını odasına getirtmişti. Sıkı sporla verdiği kiloları tekrar kazanmaktan korktuğu için akşam yemeklerini kahve ve çay gibi hafif şeylerle geçiriyordu.

Bu akşam da yazı odasındaki küçük masasında kahvaltısını ediyordu ki kapı vuruldu.

— Giriniz.

Mütereddit bir elin çevirdiği kapı tokmağı yavaş yavaş döndü. Hafif bir hareketle arkadaşından ayrılan kanad ağır ağır açıldı.

Genç kadın hafif bir ürperme ile yerinden fırladı:

— Kimsiniz?

Kapının pervazını tutan esmer bir el göründü.

Sonra doktor Demirhanın bir tunç esmerliği içinde parlıyan yüzü meydana çıktı.

— Doktor.

Karanlık gecelerin derinliğini yırtan şimşekler gibi iki parlak göz parladı. Güldükleri ve yahut ıztırab çektiklrei belli olmıyan bu keskin bakışlı gözlerde bazan insanı ısıtan bir kor bazan korkutan bir alev vardı.

Kalın, gergin dudakları açıldı ve kapandı:

— Bonsuvar.

Genç kadın kendini topladı. İğreti bir tebessümle samimî davranmağa çalışarak karşıladı:

— Nereden çıktınız böyle.. haniya Şermin?

Ve genç kızın bir sürprizini yakalamak ister gibi doktorun kapamak üzere olduğu kapıya doğru bir iki adım attı.

Doktor Demirhan garib bir tebessümle elini kaldırdı:

— Zahmet etmeyin hanımefendi. Dayızadeniz benimle değil

Genç kadın hayretle ve ince kaşları hafifçe kalkarak sordu:

— Neden?

— Çünkü ben yalnız geldim.

Ve onun gittikçe değişen yüzündeki sertliği hissederek izahat verdi:

— Buraya bir arkadaşımla hastaya gelmiştik. Geçerken elinizi sıkmak istedim.

Genç kadın derhal yumuşadı. Sevimli bir ev sahibi gibi misafirine yer gösterdi:

— O halde buyrunuz, oturunuz.

Ve sonra odadaki en uzak yeri kendisi intihab ederek ilâve etti:

— Keşki Şermini de getirseydiniz. O kadar özledim ki.. ben de şehre inemiyorum. Gerçi her gün telefonla konuşuyoruz ama! Herhalde acele çıkmış olacaksınız!

Doktor Demirhan gösterilen koltuğa ağır ağır yerleşti:

— Tahmin ettiğiniz gibi oldu efendim.

Genç kadın kahvaltı tepsisini kaldırmağa gelen hizmetçi kızı görerek doktora sordu:

— Bir şey içer misiniz, doktor?

— Teşekkür ederim, hayır.

— Ben burada akşam yemeğini bıraktım. Gördüğünüz gibi hafif çerez yiyorum ve o kadar rahat ediyorum ki!

Doktorun dudaklarında müstehzi bir tebessüm belirdi:

— Bir mütehassıs doktor kadar bilgili olduğunuza şüphe yok hanımefendi.

— Eğer doktorluk bundan ibaretse pek iyi bir meslek intihab etmemiş olacaksınız. Halbuki ben doktorluğu hayatî ilimlerin en derini bilirim.

Ve bu bahsi değiştirmek için hemen ilâve etti:

— Nasıl Şermin hazırlığını yapıyor mu? Bu günlerinde onun yanında bulunamadığım icin o kadar üzülüyorum ki! Tesadüfler de pek aksi gidiyor. (Arkası var)

Hey!.. Aktörler hazır, dekorlar kuruldu, balleye başlayacağız!..

Bu bir tiyatro kulisi arasında rejisörün sözü değil, harp cephesinde kumandanın ordusuna verdiği hücum emridir...

Güzel bir balleden güzel bir göril

Fransanın tanınmış muharrirlerinden Francis de Croisset anlatıyor:

Geçenlerde bir ahbap evindeydim. Haricî siyasetten, harb tehdidlerinden, dahilî vaziyetten, son cinayetlerden, vergilerden konuştuk. Hayli neşeliydik. Nihayet söz bitti, derin bir sessizlik oldu. Bu aralık ev sahibi sordu:

— Bir konferans vereceğinizi söylediler, mevzuu nedir ?

— Dans dedim.

Misafirlerin bir çoğu hayretle yüzüme baktı. Yalnız bir iki bayanla gençler gülümsedi.

Hem iş, hem politika adamı, ağır başlı bir zat, pek hoşlanmadığım biri homurdandı:

— Danstan ne kasdediyorsunuz? Dansingler mi?

— Hayır, dedim, umumiyet itibarile danstan, balleden, raksın ahenk ve şiirinden bahsedeceğim.

Dans kralı Aster

Salonda yirmi kişi kadardık. Kadınlarda merak, yaşlı erkeklerde de bir istihza belirdi. Bayanlardan biri:

— İyi dans eden bir erkek bana itimad telkin eder, dedi. Ağır başlı zat gene homurdandı:

— Bir dansör insana nasıl itimad telkin edebilir? Sıçramanın hayatta ne değeri vardır ki..

Önüme bakarak mırıldandım:

— Ya klise?

— Anlamadım!..

— Korografi sanıldığı gibi dans sanatı değil, adımlarla muntazam bir ahenk yaratmak ilmidir. Bunu kim icad etti biliyor musunuz? 16 ıncı asırda Langrede baş papas olan Jehan Tabourot. Bu papas Thoinot - Arbeau müstaar ismile Orkezografi adında bir eser neşretti...

— Masal bu çocuğum!

— Kadim Yunan trajikleri masal değildi.

Aşil trajilerinde kendisi bizzat oynardı. Öripid dansördü. Homer, Eflâtun, Sokrat raksı takdir etmişler. Romada Virjilden Horasa kadar herkes raksın destanını yazdı.

Ağır başlı zat: «Haydi efendim, geç onları...» Demek istiyen bir el hareketile:

— Evvel zaman insanları onlar!.. dedi

— Ya yeni zaman insanları?.. Hugo, Ronsar, Müsse, Pol Valeri... Bunların hepsi raksa hayrandılar. Korney, Rasin, Lâfonten balle yazdılar... Molyer...

Ağır başlı zat omuz silkti:

— Artistler!..

— Hayır, sade artistler değil, krallar bile dans etmişlerdir, hem de sarayda.

Ağır başlı zat kızdı :

— İşte onun için kralları yıkıp cumhuriyet ilân ettik ya...

— Amma cumhuriyette de dans edildi...

— Biraz daha gayret etseniz dansı zarurî bir ihtiyaç telâkki edeceksiniz..

— Öyledir... Tarihi karıştırırsak dansın her devirde propagandaya yaradığını görürüz. Meselâ savaş dansları, kadim Yunanlılar gibi Romalılar da dans ettiler. Bir galibiyetten sonra Sofoklu çırçıplak soydular; Sofokl o zaman on dört yaşındaydı, sahilde dans etti... Peygamberlerden de dans edenler var: Nuhun, yaptığı geminin önündeki raksı meşhurdur.

13 üncü asırda, şövalyeleri coşturup haçlı muharebelere saldırtmak için Burgonya Dükü balleler oynatırdı.

Ağırbaşlı zat kaşlarını çattı:

— Haçlı muharebeleri takdir edemem. Eğer o zaman Milletler cemiyeti olsaydı haçlı muharebeler yapılmazdı...

Gülüştük.

***

Tarihte gözler kamaştıran danslar olduğu gibi, tüyler örperten rakslar da vardır.

Adriyatik kıyılarında her sene, senenin mukannen bir gününde, yarı, çıplak erkeklerle yarı çıplak kadınlar, ince tüllere bürünerek, geceleri, ellerinde büyük meşalelerle raksederler, etrafa alevler saçan meşaleleri elden ele dolaştırırlardı.

Romada Neron da meşaleler altında dansederdi. Fakat onun meşaleleri canlıydı: Neron köleleri yakar onların alevlerinde balle oynardı...

14 üncü asırda, gül bahçelerine kurulan büyük sofralara yemekten sonra büyük, kocaman pastalar konur ve bu pastalar yarılarak, içlerinden yarı çıplak, bürümcüklere sarınmış kızlar çıkar, içki kadehlerile şişelerinin arasında, parmaklarının uçlarına basarak dansederlerdi .

15 inci asırda dans, terbiyenin temeli sayıldı. Fena dans edenleri kamçı ile döverlerdi.

Meşhur mareşal Bassompierre harbe tutuşacağı sırada kumandayı şöyle verirdi:

— Aktörler hazır, dekorlar kuruldu, balleye başlıyacağız!..

Mareşal hep bu kumanda ile harpler kazanmıştır.

17 nci asırd balle klâsik bir mahiyet almağa başladı. Rövü de o tarihlerde başladı. Yalnız Fransada 13 üncü Lui dansör ve dansözlerin ücretlerini yarıya indirdi. Bunun için balle oynıyan artistlerin bir kısmı ceket, bir kısmı pantalon giyiyorlardı. Ceketi olanlar pantalonsuz, pantalonu olanlar da ceketsiz çıkıyorlardı. Ücretleri yarıya inince onlar da yarı yarıya giyinmeğe başladılar. Bu da bir nevi grevdir, dans ederek grev yapmaktır.

1830 dan sonra balle tam manasile inkişaf etti. Romantizm balleden erkekleri çıkardı, sade kadınlar raksediyorlar ve sonunda, erkekler gelip kadınları kucaklarına alıyorlar, sahneden çıkarıyorlardı.

Rus ballesi yeniden erkekleri kadınların arasına soktu ve halk masallarını danslarla sahnede canlandırdı.

***

«Şöyle biraz şairce düşünürsek Tanrı bile raksı takdis etmiştir diyebiliriz.» Bunu diyenler de bulunuyor. Dans dünyanın yaradılışında vardı. Kâinatta her şey ahenk değil midir? Gün, gece, ay, güneş, yıldızlar, meddü cezirler, doğum, büyüyüp gelişmek, dua, ışık, musiki, aşk, bütün bunlar dans değil midir?..

İki ballerin dinleniyor

***

Evvelki sene İstanbula aklımda kaldığına göre şimali bir kadın sanatkâr gelmişti. Tepebaşı Tiyatrosunda dansediyordu. Önümde oturan bir genç erkek, sahneye bakmıyor, yanındaki genç kıza sokulmuş, usul usul sevdadan, saadetten, gönülden, lâyetenahiden, baş başa geçecek ömürden, öpüşmenin zevkinden bahsediyordu. Genç kız gözlerini sahneden, sahnede dans eden kadından ayırmıyordu. Nihayet sevdalısına dönüp dedi ki:

— Bak, dansı seyret, senin anlatmak istediklerini o gözlerin önüne koyuyor...

S. İ. S.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 66

Kırk gün kimsenin yağmurdan ve fırtınadan göz açacak hâli kalmamıştı

Müthiş bir yağmur başladı ve kırk günden fazla sürdü. Ne yağmur! Varad önleri hep yumuşak toprak, ve en çok yerleri de bataktı. Şimdi hepsi göl oldu. Varad sırtlarından akan seller, her tarafı çamurlarla dolduruyordu.

Bütün asker, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurlar altında çadırlarına çekilmişlerdi. Zabitleri ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Yeniçerilerin kazdıkları siperleri bütün seller basmıştı. İçleri hep çamur dolu idi. Şehrin içinden geçen Köröş suyu öyle taşıyordu ki, çadırdan çadıra varılmıya imkân bulunamıyordu. Ne rüzgâr, ne rüzgâr! En sağlam kzaıklarla topraklara mıhlanan çadırlar, yerlerinden kazıkları koparıp derelere beraber uçuyordu. Hayvanlar karınlarına kadar suya batmışlardı.

Kırk gün. Kimsenin yağmurdan ve fırtınadan göz açacak hali kalmamıştı. Hava biraz açtı. Bir kaç gün halk ve asker sığır ve koyun etinin okkasını birer ikişer akçeye alarak yiyebildi. Bu koyunlar da Szolnok reayasından sürülen koyunlardı. Varad sahrası sürülerle dolmuştu. Fakat yağan yağmurlardan kimsenin yürümeğe mecali kalmamıştı.

Erdel beyi Batori Sigismund, aşılmaz dağlara sığınmıştı. Asıl maksad, onu tepelemekti. Halbuki Budin tarafları daha feci vaziyette idi. Asker, sellerle, balçıklarla, bataklıklarla uğraşıyordu. Herkes canından bıkmıştı. Cerrah Mehmed paşa harbe niçin kendi gelmedi de, Türk ordusunun şeref ve haysiyetini Satırcı Mehmed paşanın eline bıraktı? Onun ilk muvaffakıyetsizliği, Tatar hanının sefere gelmemesinden değildi; kendi aczindendi. O zaman, vatan endişesinden ziyade, mevki ihtirasile uğraşan devlet ricali bunu anlamak istemediler. Kendileri İstanbula çekildiler. Yedi yıldanberi Tuna boylarında yanan ateşe en beceriksiz bir adamı saldırdılar. Eğer Murad paşa, Tiryaki Hasan paşa, Sokollunun oğlu Hasan paşa olmasaydı, bütün ordu Satırcının yüzünden Macaristan bataklıklarında çürüyebilirdi.

Yağmur hâlâ yağıyordu. Şair Bakî, İstanbulda, meşihate geçmenin yoluna bakıyordu. Venedikli Baffanın oğlu «halifei ruyi zemin» artık bir daha gazaya gitmemeğe ahdetmişti. Hoca Sadettin efendi Meşihati elinden kaptırmamak çaresine bakıyordu. Zavallı halk, ne yapacağını şaşırmıştı. Camilere gidip namaz kılıyor, kürsü vâizleri ne diyecek diye ağızlarının içine bakıyordu.

Bir gün, şeyh Emir efendi coştu. Vaizde: «Ekâbir rüşvet alur. Müstehakkı menasıbı devlet nâ ehle verilür. Mezalim ile âlem doldu. Ulemamız dünya için adayı din kapısına varırlar.» dedi.

Halkı tövbe ve istiğfara davet etti. Herkes hüngür hüngür ağladı.

Şeyhin bu sözleri devlet adamlarının keyfini kaçırdı. Şeyh efendi sürüldü. Yeniçeriler derhal ayaklandılar. Çektiklerini onlar pek iyi biliyorlardı. Hepsi de Baffaya, Ester Kiraya ve bütün saray adamlarına diş biliyorlardı. Veziri azama gittiler:

— Şeyhi isteriz! dediler.

Onların şeyhle hiç bir alâkaları yoktu. Ve şeyhi istemiyorlardı. Hakikati istiyorlardı.

Venedikli Baffa telâş içinde kaldı. Yeniçerilere haber gönderdi. Şeyhe sadaka yolladı:

— Benim haberim yoktur. Beddua eylemiyesiz. Gene gelsün. Adamlarla kâğıd gönderdim, dedi.

Filhakika şeyh Emir efendi, on beş gün içinde, İstanbula geldi.

Şeyh efendi İstanbula döndü. Lâkin Macaristan ovalarında, yağmurlar altında çadırlara sığınan Serhad erlerine gelen haber çok acı idi: Budinden koşan feryadcılar, kâfirin seksen bin askerle eski Budini «tahrib ve ahalisini katil ve tazib» ettiklerini haber veriyorlardı. Hatta Budin hisarı muhasara bile edilmişti. Eğer çarçabuk imdad edilmezse, Budinin elden gitmesi muhakkaktır, diyorlardı.

Askerin, yağmurlar altında kımıldamasının imkânı yoktu. Feryadcılar Budinden Varada kadar, sel ve yağmur dinlemeden koşuyorlardı. Gün başına bir feryadcı! Hepsi de serdardan meded umuyordu: «Küffar taburu Yanıka, andan Vacza teveccüh üzeredir. Düşman ağır düşmandır. Bir iki bin asker göndermekle olmaz. Bizzat serdar erişmek lâzımdır.» diyorlardı.

Hangi serdar? Satırcı mı? O, ne yapacağını şaşırdı. Asker de, sırsıklam, çadırlar içinde, ne tarafa ve nasıl gideceklerini bir türlü anlıyamadılar.

Düşman oturduğu toprakların vaziyetini, mevsimlerin halini pek iyi bildiği için, kuvvetinden ziyade, tabiatin yardımına güvendi, Budin üzerine yürüdü. Müttefiki olan Eflâk beyi Mihal de Tunayı geçti.

Vakıâ Dobrice ve Zağra halkı çok çalıştılar. Fakat Mihalin Nikboluyu muhasara etmesine mâni olamadılar. Eflâklılar Nikbolu muhafızı Hafız Ahmed paşayı bastılar. Hafız Ahmed paşanın nesi varsa yağma ettiler Hatta elbisesini ve sarığını bile ele geçirdiler. Tunayı aştıalr, Bükreşe geldiler. Paşanın selimî sarığını ve elbisesini Mihale verdiler. Mihal bu ganimetten o kadar memnun oldu ki, Hafız Ahmed paşanın elbisesini bir kocakarıya giydirdi, sarığını da başına sardırdı. Kocakarıyı askerin karşısına getirdi:

— İşte serdarı tuttum. Görün!

Diye gösterdi:

— Anınla bunun farkı yoktur, dedi. Ve kahkaha ile güldü. Hafız Ahmed paşa bu inhizamının hiç bir cezasını görmedi. İstanbula kaçtığı zaman, hezimetine mükâfaten dördüncü vezirlik payesine suud etti.

Fakat Varad bataklıkları içinde ne yapacaklarını şaşıran Serhad ümerasının vaziyeti çok müşküldü. Yeniden haberler geldi: Düşman Tata, Vezprem ve Papa kalelerini de almıştı. Yağmurlar altında nereye gideceklerini bilmiyen askerin akılları şaştı. Oraya nasıl imdad edeceklerdi? Asker de yollasalar, o uzak yerlere kadar nasıl gidecek, Türklerin Tise, Macarların Tisa, Nemçe kâfirinin Theiss dedikleri suyu, sonra Tunayı nasıl aşacaktı. Yağan yağmurlardan iki su da derya gibi akıyordu. Köprü kurmak lâzımdı.

Bu fikirden vazgeçtiler:

— Şimdilik han hazretleri bir kaç bin Tatara ılgar ettirüp Peşte yakasından gözükeler. Serdar ve han geliyorlar deyu avaze çıkaralar. Mahsur olanları takviyet edeler, dediler.

Tatarlar zaten çapula hazırdılar. Sel ve yağmur dinlemediler. Atlarına bindiler, savuşup gittiler.

Satırcı Mehmed paşa hâlâ Eğriden toplar gelecek diye bekliyordu. Uzaktan Sofu Sinan paşayı görünce, içi biraz rahat etti. Fakat Sinan paşanın yanında ne top vardı, ne tüfek! Satırcı neye uğradığını bilemedi. Paşaya sordu:

— Toplar?

Sinan paşa soğuk kanlılıkla cevap verdi:

— Çekecek camus bulunmadı.

Daha ne özürler dilemedi?

Şimdi ne yapacaklardı? Ne Erdele yürüyebildiler, ne de Budin havalisine yardım edebildiler. Vaziyet çok müşküldü. Artık her şeyden ümidlerini kestiler. Yirmi gün içinde Varad etrafındaki nahiyelerin de erzakı tükendi. Tatar askeri erzakı artık uzaklardan çapul edip getiercekti. Erzak ve zahire sıkıntısı o kadar arttı ki, bir kile arpa üç beş altına satılır oldu. Bir altının kıymeti de yüz yirmi akçe idi.

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

SPORUN PERDE ARKASI:

Tipstjanst'ın büyük kuvveti

Bu ecnebi bir takımın değil, İsveç sporunu paraya boğan teşekkülün adıdır

Fransanın en büyük spor gazetesi olan «L'Auto», Stokholma bir muharrir gönderdi. Bu muharrir İsveç sporu hakkında makaleler yazıyor. Bu makalelerden biri İsveç sporunu paraya boğan bir teşekkülden bahsetmektedir. Dünyanın her tarafında sporun bir de perde arkası vardır. Bu perde arkasında olan biten şeyler çok enteresandır.

«L'Auto» muharririnin yazısı da, böyle enteresan bir şeye temas ettiği için mühim taraflarını nakılediyoruz:

«1913 yılında hükûmet, İsveç federasyonları birliğine bir buçuk milyon koron (takriben yarım milyon Türk lirası) verdi. Bu sermayenin iradile ve buna ilâve edilen 175,000 koron (60-70 bin lira) ile yirmi bir aded spor federasyonu biraz güçlükle yaşıyordu. Çünkü bu muazzam spor kazanını kaynatmak için senede 1,200,000 franga (80-100 bin lira) ihtiyaç vardı.

«Şimdi... Şimdi ise İsveç sporu bolluk içindedir, zira birliğin bütçesi 2,841,596 koron (800 küsür bin lira) dır.

«Varidat nasıl bu kadar fazlalaşmıştı?.

«Aşağıda anlatacağım üzere Tipstjanst sayesinde...

Tipstjanst'a gelen cevapların memurlar tarafından tasnif edilişi

TİPSTİJANST

«Tipstjanst sadece müsabaka neticelerini tahmin müsabakasıdır. İngiltereden geçmiş olan bu müsabakalar İsveçte, kıyas kabul etmez bir rağbet görmüştür ve hâlâ da görmektedir.

«Önce birçok suiistimaller olmuştu: Şüpheli şekiller altında çalışan gayri kanunî şirketler, mantar gibi yerden bitmeğe başlamışlardı. Her tarafta klüpte, büroda, fabrikada bahisler almış yürümüştü.

«Fazla olarak ecnebi acenteler memleketin dört köşesine yerleşmişler ve İsveç parası büyük bir süratle harice akın etmeğe başlamıştı: Çünkü İsveçlinin bir İngiliz kadar bahis tutuşmağa zaâfı vardır.

«İş o raddeye gelmişti ki, hükûmet endişeye düştü ve bahsi menedemiyeceğini bildiği için kontrola karar verdi.

«Bütün mevcud şirketler bir gün içinde feshedildi ve hükûmetten yegâne imtiyazlı Tipstjanst anonim şirketi, at yarışları haricinde bütün spor müsabakaları üzerine bahisler tertip etmek müsaadesini haiz olarak kuruldu. «Bu şirketin sermayesi, yüzde beş kanunî temettüe hak kazanan beheri yüzer koronluk 450 hisseye ayrılmış 45000 koron (takriben on beş bin lira) olarak tesbit edildi. İsveç kralı, şirketin reisini, ikinci reisni, idare meclisini tayin etmek suretile katî kontrolunu üstüne aldı.

«Cari işler için iki maliye kontrolörü ve bir hesap komiseri müdüriyete terfik edildi.

SPORUN HİSSESİ

Tipstjanst'ın spor maliyesile alâkası nedir?.

«Onu da anlatacağız.

«Tediye edilen bahis paralarının yüzde ellisi iştirak edenlere kazanç şeklinde dağıtılmaktadır.

«Yüzde yirmi beşi idare masrafı olarak alıkonulmaktadır.

«Yüzde yirmi beşi haşmetlû kralın kararı dairesinde spora yardım etmek üzere devlete verlimektedir.

«... İşte bu yüzdendir ki, İsveç federasyonları birliğinin bütçesi 1,200,000 franktan (80-100 bin lira) 14,207,980 franga (800 küsür bin lira) yükselmiştir.

«Tipstjanst'ın kuruluşundan beri -4 teşrinievvel 934- devlete ve dolayısile spora düşen hisse 9,577,394 koron (takriben üç milyon Türk lirası) dır.

5,000 MEMUR

«Düşününüz ki, Tipstjanst her hafta bir milyon cevap (her cevap bir koron) almaktadır. Bütün bu cevapların intizamını temin için organizasyon kuvvetini tasavvur ediniz.

«Bu meşhur monopole hayat veren M.C.A. Ledin bize şirket binasını gezdirdi: Parisin büyük bir bankasının merkez binası size tam bir mukayese imkânı verebilir.

«Kontrol çok ince ve dikkatli yapılmakta, bir bilet tasdik ve kabul edilmeden önce on elden geçmekte... Ve cevapların saklandığı kasalar silâhlı polisler tarafından muhafaza edilmektedir.

«Burada takriben 5000 memur çalışmaktadır. Bunlar her bahis sahibinin ayrı hesabını tutmakla mükellef olarak 34 şubeye taksim edilmişlerdir.

«Bu bahisler yalnız Stokholm'a değil, bütün memlekete şamildir. Tahmin müsabakası biletleri Laponya'nın ucuna kadar bile gelmekte... Ve ayni biletler bütün ümidleri taşıyarak Stokholm'a dönmektedir.

Dünyada 225000 frank (takriben on beş bin lira) sermaye ile haftada beş milyon franklık (300 bin lira) iş görecek bir şirket var mıdır?.

«Şimdiye kadar bahse girenlerden bir tek kişiye en fazla verilmiş olan para 94000 koron (26 küsür bin lira) dır. Fakat o zamandanberi bir kişinin en fazla kazanacağı para 375,000 frank (22500 lira) olarak tesbit edilmiştir.

Her sene ağustostan haziranın yarısına kadar -yalnız futbol üzerine- oynanmaktadır. Ağustostan birinci teşrin sonuna kadar İsveç şampiyonlukları, sonra da (ayni zamanda, birkaç hafta için) İngiltere şampiyonaları ve İngiltere kupası üzerine bahisler yapılmaktadır.

KÂRIN TAKSİMİ

«Son devre için İsveç hükûmeti, İsveç federasyonları birliğine Tipstjanst hasılatı hesaplarından 2,560,796 koron (takriben 800 bin lira) vermiştir. 1913 de verilen sermayenin iradı ve senelik tahsisat bunun dışındadır. Birlik muhtelif şehir stadlarının inşası için 1,300,000 koron (takriben yarım milyon lira) sarfetmiştir. Geri kalan paradan 212,000 frank futbole, 200,000 frank atletizme, 125,000 frank jimnastiğe ve saireye olmak üzere federasyonlara dağıtılmıştır.»

Kır koşusu

İstanbul atletizm ajanlığından: 1— İkinci kır koşusu 3/1/937 pazar sabahı saat 10 da Şişli, Hüriyetiebediye ve tuğla harmanları yolu üzerinde yapılacaktır.

2 — Müsabakalar iki kategori olup, biri 3000, diğeri 5000 metredir.

3 — Klüpler müsabakalara istedikleri kadar takımla girecek, takımlar üçer atletten teşkil edilecektir.

4 — Müsabakalara iştirak edecek takımlar listelerini müsabaka sabahı saat 9 da hakem heyetine vermiş olacaklardır.

5 — Atletler muayyen saatte tramvay deposu önünde toplanmış olacaklardır.

İzmir (Akşam) — Belediyenin İzmirin muhtelif yerlerinde vücude getirmiş olduğu açık pazarlar, İzmirde hayat ucuzluğunu temin eden âmillerdendir. Şimdi İzmirin muhtelif semtlerinde beş pazar vardır ve her hafta kurularak buralarda hre türlü gıda maddeleri ve saire satılmaktadır. Pazarlara köylerden de pek çok gıda maddesi getirilmektedir. Resmimiz Güzelyalıda kurulan pazarı gösteriyor.

Burdurda asrî memleket hastanesi yapılıyor

Eskiden mezarlık olan bir sahada şimdiden yeni bir mamure fışkırıyor

Burdurun umumî görünüşü

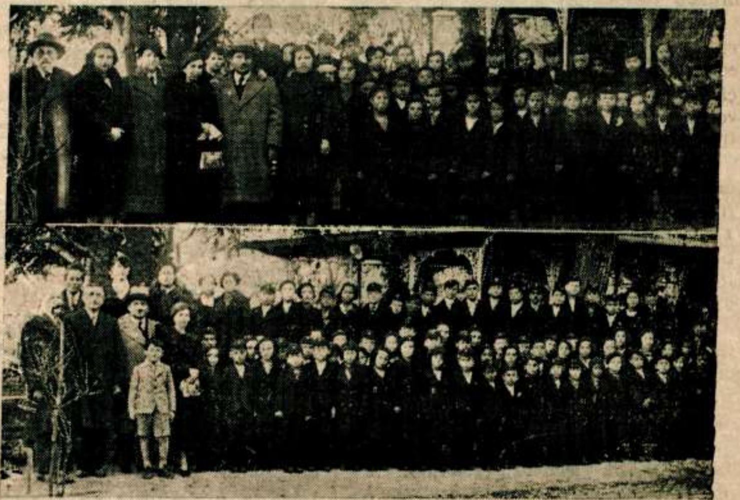
Burdur (Akşam) — Süratle büyümekte olan Burdur şehri memleket hastanesinin ihtiyacı karşılamadığını göz önünde tutan vilâyet ve belediye elele vererek otuz dokuz yataklı, lâboratuvar, röntgen dairelerini muhtevi üç katlı hastane binasının yaptırılması işine bu sene büyük bir hız vermişlerdir. Bina şimdiki halde üçüncü kat pencere seviyesine kadar yükselmiştir. 1937 malî yılı içerisinde bitirilmesi mukarrerdir. Hastane binası memleketin giriş şosesi üzerinde yapılmaktadır.

Eskiden bir mezarlık olan bu sahada yeni bir mamure vücuda gelmektedir. Cumhuriyet bayramında temel taşı atılan orta okul ve küşad resmi yapılan elektrik fabrikası ile nafia depo ve garajı, henüz tesviyesi yapılmakta olan nümune fidanlığı eskiden ölüm yuvası olan bu alanda bir bahar havası yaratmıştır.

İçtimalarına son veren şehir meclisi memlekette bir asrî mezarlık yapmağı kararlaştırmıştır. On üç bin liraya çıkacağı tahmin olunan bu işin hususî muhasebenin de yardımı ile başarılacağı haber alınmıştır.

Belediye tarafından yaptırılmakta olan çocuk bahçesi sahasında valimizin ve daire direktörlerile büyük bir kalabalığın huzurunda okul, resmî daireler hademeleri ile mahalle bekçilerine yangın imdat âleti ile yangın başlangıcını söndürme tecrübeleri yapılmıştır. Faydalı neticeler alınacağı umulan bu tecrübelere gelecek haftalar da devam olunacaktır.

Çocuk esirgeme kurumuna Şükrü Hacı Nebi oğlu altmış, Süleyman ve Hamdi Kahya oğlu biraderler 32 ve Sarı Mustafa oğlu Hasan tarafından 16 takım elbise teberrü edilmiş ve bu hamiyetli vatandaşların teberrüleri sayesinde bir çok fakir çocuklar sevindirilmiştir. Bayramda Kızılay rozet hasılatı da ehemmiyetli bir yekûn tutmuştur. Adana felâketzedeleri için Burdurda bir alâka gösterilmekte ve iane toplanmaktadır.

Her sene olduğu gibi bu sene de Göztepede beşinci ilk okul talebesinden 91, Erenköyde 38 inci ilk okul talebesinden 45 fakir çocuğa müteahhid ve mühendis Abdürrahman Naci tarafından elbise, ayakkabı, şapka dağıtılmıştır. Yukarıdaki resimde giydirilen çocuklar ve himaye heyeti görünüyor.

Muğla (Akşam) — Yerli malı ve tasarruf haftası Muğlada verimli geçmiştir. Halkımız, bir hafta içinde yerli mahsullerimizi bol hir şekilde yemiştir. Resmimizde Muğlada yapılan yerli malı ve tasarruf merasimi görülüyor

Şimal kutup mıntakasında yeni bir hayat başlıyor

Rasat, tahlisiye, radyo istasyonları fabrikalar ve mektepler kuruldu

Sovyet Rusya, Sibiryanın şimaline raslanan kutup sahillerinde büyük bir faaliyet göstermekte, yeni limanlar açmakta, şimdiye kadar ilişilmemiş maden hazinelerini işletmek için fabrikalar kurmaktadır. Bu mıntakaları dolaşan bir ecnebi muhabiri, intiba ve müşahedelerini şöyle anlıyor:

Şimdi kutup sahillerindeki imar işinde 40,000 memur ve işçi çalışıyor. Bunların buz kıranalrla yol açmaları sayesinde, bu sene şimal kutbu limanlarına 100 küsur vapur uğramıştır. Şimal kutup limanları arasında muntazam hava seferleri tesis edilmiştir. Bu seferlerde 125 büyük tayyare kullanılıyor.

Kutup sahillerinde muhtemel kazalara karşı 40 tahlisiye, tebeddülâtı havaiyeyi kayd ve ihbar için 100 rasad ve radyo istasyonu tesis edilmiştir.

Şimal havalisinde balıkçılık

ŞİMAL KUTBÜNDE SANAYİLEŞME

Alınan tedbirler sayesinde şimal kutbu sahillerinde dericilik, balıkçılık, odunculuk sanayii kurulmuş, ayni zamanda bu havalide yaşayan ve iptidai bir hayat süren halkı medenî ve içtimaî hayata alıştırmak için birçok mektepler açılmıştır. Kutup merkezine giden yolların merkez noktası Dikson adasıdır. Buz kıran gemileri buzları parçalıyarak kutup sahillerine giden gemilere yol açmak için bu adayı üssülhareke ittihaz eylemişlerdir. Şimal kutbundaki radyo merkezi de bu adada bulunuyor. Kutup mıntakasının imarına tavzif edilen 40,000 memur ve işçiden 2000 i bu adada oturuyorlar.

EĞLENCELİ BİR HAYAT

Tayyarecilerin, hava memurlarının, radyo operatörlerinin ziyaret ettiğim ikametgâhı pek eğlenceli bir yerdi. Gece yarısı olduğu halde güneş daha ufukta yeni batmıştı.

Gramafon çalıyordu. Rasad memuru olan iki genç kız iki pilotla dans ediyorlardı. Plâk biter bitmez lâstik çizmelerini giydiler ve hava raporunu vermek için koşa koşa istasyona gittiler.

Sarı saçlı bir genç koşa koşa içeri daldı ve kazandık diye elindeki telgrafı sallamağa başladı. Radyo vasıtasile 1,600 mil uzakta diğer bir istasyon halkı ile satranç oynamışlardı. Günlerce süren oyundan sonra partiyi kazanmışlardı.

Dikson adasına gelen telsizlere de bir göz attım: Moskovada mütehassıs doktorlar tarafından kutupta yaşayan genç meslektaşlarına direktifler, sıhhiye tayyarelerine uzaklarda kutupta bir hastayı hastanesi bulunan bir şehre götürmek için emirler veriliyordu.

Sonra iki istasyonda ayrı ayrı, ayni mesele üzerine çalışan genç fen adamlarının biribirlerine gönderdikleri malûmat ve müşahadeleri ihtiva eden telgraflar masanın üzerinde duruyordu.

İKİ DOKTORUN TEDKİKLERİ

Dikson adasında iki sene kalıp cenup insanlarının kutup iklimine kendilerini nasıl alıştırdıklarını araştıran iki doktora ras geldim. Bunların vardıkları neticeler pek şayanıdikkatti.

Bunlar kutup fırtınasından birkaç gün evvel insan kalbinin rahatsızlık vermeden daha az çarpmağa başladığını tesbit etmişlerdi. Sonra burada doğan çocuklar sıhhatli olmakla beraber cenup memleketlerine gittikleri zaman salgın hastalıklara daha çabuk tutuluyorlar. Kutbun mikroplardan âri havasında kanlarında şehirlerde yaşayan çocuklar gibi anti-toksinler teşekkül etmiyor.

TAM BİR MÜSAVAT

Burada kadınlarla erkekler arasında tam bir müsavat hüküm sürüyor. Meselâ Yenisei nehri mıntakasının siyasî şefi bir kadındır.

Kutup mıntakalarında sınaileştirmek istenilen şehir ve limanlarda kadınlar erkeklerle beraber çalışıyorlar. Burada kadın doktorlara, metereologlara, arziyatçılara, telgrafçılara makine operatörlerine raslarsınız.

Kutup havalisinde yaşayanlardan iki tip

Büyükçe her istasyonun gündelik birer gazetesi vardır. Ayrıca haftalık ve aylık mecmualarda çıkartılır. Burada buzlar arasında günü gününe dünya haberlerini alışlarına ve basışlarına şaştım.

YİYECEK VE İÇECEKLER

Bunların ne yiyip içtikleri ayrıca meraka değer bir meseledir. Zannedilir ki, bütün yiyecek ve içecekler hep cenuptan gelir. Halbuki vaziyet hiç de böyle değildir. Burada buzlar arasında marul salatası yiyenler çoktur. Hıyar ve taze fasulya mebzuldür. Ziraat- açık havada lahana, patates, ve turp yetiştirildiğini gördüm. Çilek, bezeltup rüzgârlarından istifade edilerek yeldeğirmenleri vasıtasile elektrik istihsal edilmekte ve bu elektrik yeraltında yetiştirilen nebatlara hararet ve ışık temininde kullanılmaktadır.

Yeni kurulan İgarka limanında ziraî araştırma faaliyeti bir kadın ziraat mütehassısının elindedir. Geçen yaz açık havada lahana, pataıes, ve turp yetiştirildiğini gördüm. Çelik, Bezelya ve karnıbaharlar ise limonluklar içinde yetiştirilebiliyor.

Yakında burada yeni bir medeniyetin kurulmuş bulunacağına şüphe yoktur.

Fransada yaman bir hırsız muhakeme ediliyor

Iki defa kürek merkezinden, üç defa da hapishaneden kaçmış!

Fransada Arman Spillers adında bir hırsızın muhakemesine baş - lanmıştır. Arman 34 yaşındadır. 16 hırsızlık ve bir katil suçu ile itham edilmektedir.

Bu muhakeme - nin garip tarafı Armanın hapishanelerden kaçmak şampiyonu olmasıdır. Bu hırsız şimdiye kadar birçok defalar yakalan - mış, fakat her defasında kaçmanın yolunu bulmuştur. Şimdiye kadar iki defa kürek merkezinden üç defa da muhtelif hapishanelerden kaçmıştır.

Arman Spillers polislerin ortasına mahkemeye getiriliyor

Bu defa da kaçmasına meydan vermemek için elleri zincirlerle bağlı, etrafında altı polis memuru olduğu halde mahkemeye getirilmiştir. Venezuelladan bazı şahidlerin gelmesi için muhakeme şubat ayına bırakılmıştır.

Arman hapishanelerden nasıl kaçıyor? Kendisine bu hususta yardım eden var mıdır? Şimdiye kadar bu hususta hiç bir şey öğrenmek kabil olamamıştır. Bilinen, Armanın her yakalanışta kaçıp kurtulduğudur. En kalın hapishane duvarları bile sanki yarılmış ve bu adamı hürriyete kavuşturmuştur. Arman bundan evvel kürek merkezi olan Guyana gönderilmiş, oradan da Şeytan adasına nakledilmişti. Bu adada üç gardiyan ile otuz mahpusun hayatını kurtarmağa muvaffak olmuş, fakat günün birinde ortadan kaybolmuştur.

Arman, 1932 senesinde beş mahpusla bu adadan kaçmış, bir sandalla denizleri aşarak karaya çıkmış, aylarca bakir ormanlarda dolaşmıştır. Altı kişiden yalnız Arman sağ kalabilmiştir. Arkadaşları bataklıklarda açlıktan ölmüşlerdir. Armanın yamyamlaştığı ve arkadaşlarını yediği iddia ediliyor. Venezuelladan gelecek şahidler bu noktayı aydınlatacaklardır.

ARMANIN HAYATI

Arman ilk defa olarak 20 yaşında hırsızlık suçundan mahkûm edilmiştir. 1923 de hapishaneden kaçmış ve 1926 da bir katil cürmünden yakalanarak 15 sene küreğe mahkûm edilmiştir. Şeytan adasına gönderildikten sonra kaçmış, fakat çabuk yakalanmıştır.

Bundan sonra altı sene Şeytan adasında kalmış, 1932 de beş arkadaşı ile birlikte tekrar kaçmıştır.

Arman Venezuellada yerleşerek zengin olmuştur. Fakat memleket hasretine dayanamadığından 1934 de sahte bir pasaportla ve Dupui namile Bordo limanına çıkmıştır. Fransada rahat durmamış ve bir çete kurarak hırsızlığa başlamıştır.

Polis Armanı çabuk yakalamıştır. Fakat Arman hapishaneden kaçarak Fransanın İspanya hududuna yakın garp' sahillerinde birçok hırsızlıklar yapmıştır. Nihayet bir akşam Sen Jan de Lüz'de yakalanmıştır. Bu defa bayon hapishanesine götürülmüş ve küçük bir delikten başka bir penceresi bulunmayan bir odada hapsedilmiştir. Fakat buradan da kaçmağa muvaffak olmuştur.

Arman nihayet birkaç; ay evvel tekrar yakayı ele vermiştir. Bu defa kaçmasına meydan vermemek için çok sıkı tedbirler alınmıştır.

Yeni Ingiliz kralı

Altıncı Corcun yanındaki memurlar kimlerdir?

Kral, yalnız yerli malı kullanmağı değişmez bir düstur ittihaz etmiştir

İngilterede tahta çıkan her yeni kralın saraya kendisinin şahsî dostlarını ve itimad ettiği adamlarını getirmesi ötedenberi âdettir. Maahaza ekseriya eski hükümdarın emektar ve tecrübe gören adamları da iş başında bırakılmaktadır. Yalnız kral Sekizinci Edvard tahta oturur oturmaz saraydaki babası Beşinci Corcun zamanında yirmi beş sene hizmet eden bütün memurları azletmiş ve yerlerine gençleri getirmişti. İngiltere kralı sarayında hiç bir zaman bu kadar cezrî bir değişiklik olmamıştı.

Sekizinci Edvard istifa ettikten sonra yerine gelen kardeşi Altıncı Corcun saray ve teşrifat erkânı arasında ne gibi değişiklikler yapacağı merakla bekleniyordu.

Kral Altıncı Corc pederi Beşinci Corc zamanında sarayda hizmet eden bütün memurları tekrar iş başına getirmiştir. Yalnız kendisinin maiyetindeki mesai yardımcılarını en yakın şahsî dostlarından seçmiştir.

ALTINCI CORCUN KARAKTERİ

Kral Altıncı Corcun karekterini anlatmak için bir fabrikayı ziyaret ederken cereyan eden şu hâdise misal getirilmektedir: Daha York dükası olarak kimyevî mevad imal eden mühim bir fabrikada gezerken fabzrikanın müdürü ve erkânı kapısının önüne hep birlikte geldikleri bir dairenin içerisine girmemesini rica ederler.

Dük sebebini sorar. Dairenin içindeki havanın sıhhat için zararlı olduğunu söylerler. Dükanın canı sıkılır ve der ki:

«Mademki içeride on iki işçi çalışıyor. Onlar için iyi sayılan hava benim için de iyi olacaktır.»

Bu sözleri söyliyerek daireye girer. Bu hareketin neticesi olarak fabrika müdiriyeti bütün fabrikaya modern tecdidi hava tertibatı yaptırmış ve bahusus lâboratuvarlara filtrelenmiş hava veren kıymettar cihazlar koydurmuştur.

Bu hâdise yeni kralın başkaları için iyi olan her şeyi kendisi için de iyi saymakta tereddüd etmiyen bir seciye sahibi olduğunu ispat etmektedir.

YENİ KRALIN SOFRASI

Yeni Kral bütün maişetini İngiliz tarzına uydurmuş ve yalnız yerli malı kullanmağı kendisine değişmez bir düstur ittihaz etmiştir. Bunun için sarayın sofrasında içki namına yalnız İngilterede yapılan bira ve hafif kırmızı şarap içmektedir.

Londranın Piccadilly caddesindeki eski tarzdaki evinde geceleri sigara salonunda yalnız viski ve brandi kullanmaktadır. Kadınlar ise münhasıran çay içerler.

En büyük eğlencesi fotoğraf çekmektir. Çocuklarının muhtelif pozda resimlerini almaktan ve bahçede filmlerini çekmekten büyük zevk duyar.

YENİ KRALIN MAİYETİ

Yeni kralın daimî misafirlerinin ve maiyetinin de kendi zihniyetindeki adamlardan müteşekkil olacağını söylemeğe hacet yoktur. Başka türlü arada samimiyet olamıyacağı âşikârdır. Bunlar burjuvazi sınıfına mensup ve kendi yaşındaki adamlardır. Çoğu bahriye zabiti olup kendisile birlikte gemilerde hayat geçirmişlerdir.

Yeni kral maiyetinin erkânını pek yakından tanır ve değerlerini bilir.

Maiyeti erkânının başında amiral Sir Basil Broke bulunuyor. Yeni kral on üç sene evvel izdivac ederek aile ocağı kurduğundanberi beraberinde malî müşavir ve müdür olarak hizmet etmektedir. Bu amiral kralın yalnız müşaviri değil, ayni zamanda en yakın şahsî dostudur. Ekseriya kralın sofrasında misafir bulunur.

Yeni kralın musahabelerinde başlıca mevzuu İngiliz bahriyesi ve donanması teşkil eder.

Kralın ikinci mühim müşaviri gene bahriye zabitlerinden biridir. Binbaşı rütbesinde bulunan bu zat Harold Campbelldir. Narfolkda çiftlik sahibi bulunan bu bahriye zabiti yeni krala eyaletlerdeki seyahatinde daima refakat eder. Yedi senedenberi ikinci hususî kâtibidir. Vazifesi hususî muhaberatı idare etmektir. Resmî muhaberatı Sir Eric Mieville idare eder.

Bahriye binbaşısı Compbellin zevcesi kraliçenin hususî dostudur. Madam Campbellin de iki küçük kızı bulunduğundan ailece biribirine çok merbutturlar.

Sir Eric Mieville yeni kralın maiyetine daha yeni girmiştir. Bu zat şimdi yeni kralın sağ eli bulunuyor. Henüz kırk iki yaşındadır. Londralı bri tacirin oğludur. Meslekten yetişmiştir. İhtisası Uzak Şark işleridir. Pekin konsolosluğunda bulunmuştur. Kabiliyet ve iktidarı o zaman Pekin sefiri bulunan ve şimdi Mısırda büyük elçi olan Sir Miles Loupsonun nazarı dikkatini celbettiğinden maiyetine hususî kâtib olarak alınmıştı.

Hindistan umumî valisi Lord Willingden Çinde resmî bir vazife ile seyahat ederken Sir Mievillei dahi beraberine almıştı. Muahharen hususî kâtibi olmuştur.

On sene devam eden bu hizmetler esnasında Sir Mieville İngilterenin müstemlekât ve Hindistan politikalarının bütün iç yüzüne vâkıf olmuştur.

Yeni kral bu zatı Piccadelly caddesindeki hususî ikametgâhındaki hususî kâtiplik mevkii münhal kaldığı bir sırada tesadüfen tanımış ve derhal bu memuriyeti teklif etmiştir.

Mieville dahi çok düşünmeksizin bu teklifi kabul etmiştir.

Kral Altıncı Edvardın en ziyade sevdiği dostlarından biri de İskoçyalı hassa zabiti Thomas Cokedir.

Yeni kralın etrafına halktan yetişmiş ve sırf kendi kabiliyet ve gayretleri ile yükselmiş adamlar toplanmıştır. — F.

Sancakta yapılan müthiş tazyikler

Milletler Cemiyeti konseyine verilen muhtırada bunlar açıkça anlatılıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Yeni tesis edilen hususî rejim mucibince halk, Fransız hâkimiyeti altında idareyi elinde bulunduracak, halkın kültürüne, lisanına hürmet edilecekti. Gene Fransız idaresi altında bulunan Suriyenin yakınlığı bu memleket idaresile bazı münasebetlere sebep olmakla beraber bu münasebetler asla Sancak işlerine el atmak şeklini alamıyacaktı.

Fakat Ankara itilâfının tatbiki halk için büyük sukutu hayallere sebep oldu. Metodik bir tazyik siyaseti başladı. Halkın her gün artan şikâyetlerine kulak asılmadı. Bu politika idarî, iktisadî ve maarif sahalarında muhtelif surette tezahür etti. Bunların başlıcasını anlatmak kâfidir:

İdarî sahada Sancağı parçalamak için derhal işe girişildi ve Bayır, Bucak, Hazine kazaları Lâzkiyeye bağlandı. Sancağın mütebaki kısmında, Ankara itilâfındaki katî taahhüdlerin hilâfına olarak, Türk ırkile hiç bir alâkası olmıyan ve ekserisi Sancağa yabancı bulunan kimseler memuriyetlere tayin edildiler. Posta müvezziliği gibi en küçük vazifelere kadar bunlar getirildi. Resmî muamelât arapça yapıldı ve elân arapçadır. Bunun delili tapu senetleri, nüfus kâğıtları, pasaportlar, mahkeme ilâmlarıdır.

Maarif sahasında Türk kültürü asla nazarı dikkate alınmadı, Türk çocuğunda millî hislerin imhası için çalışıldı. Türkçe lisanının kullanılmasına mâni olmak için her vasıtaya başvuruldu. Bir çok köy mektepleri kapatıldı. (Ezcümle Kısrik, Büyük Berç, Çaksın, Karabeyaz, Bejge, Kandil mektepleri.)

Muallimler Türk olmıyanlardan tayin edildiği gibi bazı Türk muallimelr de Türkiye tarafından memleket haricine çıkarılan ve vatan haini diye tanınan kimselerdir. Mekteplere Türkiyede neşredilen kitapların getirilmesi yasak edildi.

Mektebe devam edecek yaşta 32 bin çocuk bulunan Sancakta yalnız 6500 Türk çocuğu tahsil görmekte, 20 bin çocuk mektepsizlik yüzünden tahsilden mahrum kalmaktadır.

İktisadî sahaya gelince, Sancakta nüfus nisbetini bozmak için Türk olmıyan anasırı çok miktarda iskân etmek, halkın iktisadî hayatı üzerinde çok fena tesir yaptı. Halk şiddetli bir vergi tazyiki altındadır. Bir kaç misal, Türklerin zararına olarak tatbik edilen bu sistemi göstermeğe kâfidir:

20 evli Ezrice ve 30 evli Kışlak Türk köylerinden istenilen vergi 1700 ve 2500 Suriye lirasına baliğ olmaktadır. Halbuki Kesab nahiyesinin ahalisi Türk olmıyan ayni büyüklükte bir kaç köyünden 275 Suriye lirsaı vergi istenmiştir. Tuz resmi Sancakta, Suriyeden yüzde 40 fazladır. Yol vergisi Halepte 65 kuruşken Sancakta 125 kuruştur. Türklerin başlıca servetlerinden birini teşkil eden zeytin âşarı adalete uymıyan ve halkı mahvedecek bir tarzda alınmaktadır. Ne miktar zeytinyağı alınabileceği hesap edilerek 1928 deki fiate göre öşür alınıyor. Halbuki o zamanki fiat bugünkünün üç misli fazladır.

Vergiye yapılacak itiraz için 22 Suriye lirası ve vergi memurundan şikâyet takdirinde, - vergi memurları arasında bir tek Türk yoktur - 100 Suriye lirası depo etmek lâzım geldiği gözönüne alınırsa vaziyet tamamen tezahür eder.

Halk buna rağmen, bugüne kadar mukavemet edebilmişse bu yakın bir günde istiklâline kavuşması hakkındaki kuvvetli ümidinden ileri gelmiştir, tevekkülden değil.

Sancağın mukadderatının katî surette halli mevzuu bahsolduğu zaman halk istiklâli elde etmek istediğini göstermiş, Suriye intihabına iştirak etmeği katî surette reddederek hissini açıkça izhar eylemiştir. Sancağın ortodoks unsurlarının da iltihak ettiği bu red karşısında mahallî hükûmetler çok şiddetli tedbirlere müracaat etmişlerdir.

Bu cümleden olarak ikinci müntehiblerin seçimi günü seçime iştirak etmiyenlerden para cezası alınması, bakayada kalan vergi borçları hakkında derhal takibat icrası, halkın emniyetini haiz olan mümessillerin tardı, şehirde ve şehirler arasında bütün münakalâtın (bu arada telefon ve telgraf muhaberesinin) tevkifi, Sünnî ve Alevî Türklerin âdi cürümlerden dolayı takibi, bazı mekteplerin kapatılması, belediye delegelerinin sandık başlarından uzaklaştırılması, sandıkların askerî kuvvetler eline verilmesi, iş basında kalmış bir kaç Türk memuruna muvakkaten veya daimî surette yol verilmesi, Türk seçiciler yerine Suriyeden kamyonlarla getirilen Arap unsurunun ikamesi ve bu unsurun hileli bir şekilde seçime iştiraki, jandarmalar tarafından Türk köylülerine dayak atılması ve bunlardan bir kısmının zorla seçim yerine getirilmesi, seçim dairelerinde değişiklik yapılması gelir.

Mebus seçimi günü seçim hakkı olmıyanlara seçime iştirak için mazbatalar verilmiş, polis ve jandarma kuvvetleri arttırılmış, bu manevraların neticesinde halka düşmanlıklarile meşhur kimseler halkın mümessili diye ilân edilmiştir.

Bu tedbirler halk arasında büyük bir heyecan uyandırmıştır. Halk fevkalâde komiserliğe müteaddid defalar müracaat etmiş ve protestosunun Milletler cemiyeti ile Türk ve Fransız hükûmetlerine iblâğını bildirmiştir. Fevkalâde komiserliğin bu protestoları Türk hükûmetine tebliğ etmediğini haber aldık. Milletler cemiyetine verilip verilmediğini de bilmiyoruz.

Seçim münasebetile halkın aldığı vazyiet, istiklâl hakkındaki hislerinin katîliğini gösterdiğinden mahallî hükûmet kızmış ve halka karşı aldığı tedbirleri şiddetlendirmiştir. Bu hal, bazı kanlı hâdiselere sebep olmuştur.

30 teşrinisani 1936 da 7 - 15 yaşında çocuklar üzerine ateş edilmiş, ertesi günü hükûmetten para alan tahrikçi bir grupun teşvikile vaka mahalline giden Türkler üzerine tüfek ve mitralyöz ateşi açılmış, tanklar ve süvari kuvvetleri Türk grupu üzerine ateş etmiştir. Bu münasebetle 2 Türk ölmüş, 50 kadar Türk yaralanmıştır.

Bütün bu tazyik tedbirlerine ilâveten Sancak askerî kumandanın emri altına verilmiş ve kumandan örfî idare ilân ederek Receb kaptan isminde meşhur bir şakinin idaresi altında çeteler getirtmiştir.»

Muhtırada bundan sonra Sancağın asla Suriye ile alâkası olmadığı beyan edilerek halkın hukukunu, emniyetini muhafaza için tedbirler alınması, yaşamak ve istiklâl hakkının tanınması istenmektedir.

Izmir - Ödemiş yolunda otomobil kazası

İzmir (Akşam) — İzmir - Ödemiş yolunda feci bir otomobil kazası olmuştur. Kiraz nahiyesi muhtarı Hasana aid otomobili idare eden şoför İbrahim İzmir - Ödemiş yolunda süratle giderken Mehmed oğlu 13 yaşında İsmaili çiğnemiştir. İsmail, Ödemiş hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmışsa da orada ölmüştür. Şoför tutulmuştur.

Geyve köylerine iskân edilen muhacirler

Geyve (Akşam) — Şimdiye kadar birinci kafile 25 ve ikinci kafile 15 hanelik 123 kişiyi mütecaviz Bulgaristan göçmenleri köylere taksim edilmek suretile yerleştirilmiş ve istirahatleri temin edilmiştir. İcabeden yardımlar da yapılmaktadır.

Yugoslav - Bulgar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

HARİCİYE VEKİLİMİZİN ATİNA SEYAHATİ

Atina 29 — Yunan hükûmetinin misafiri olarak burada bulunan Türkiye Hariciye vekili şerefine Yunan başvekili M. Metaksas dün akşam Grande Bretagne otelinde hususî bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette B. Tevfik Rüştü Aras, kalemi mahsus müdürü B. Refik Âmir, Türkiye elçisi B. Ruşen Eşref ile Yunan başvekili M. Metaksas ve Hariciye nezareti umumî kâtibi M. Mavrudis hazır bulunmuşlardır. B. Tevfik Rüştü Aras, bugün de M. Metaksasla konuşmalarına devam etmiştir.

Yunan hükûmeti bu akşam Grande Bretagne otelinde resmî bir ziyafet evrmiş, bu ziyafete Türkiye, Romanya ve Yugoslavya sefirleri de davet edilmişlerdir.

Atina gazeteleri, B. Tevfik Rüştü Arasın Atinaya gelmesi münasebetile hakkında çok hararetli makaleler yazıyorlar. Ve Hariciye vekilinin Türk - Yunan dostluğunun ve Balkan andlaşmasının kuvvetlenmesinde gösterdiği hizmetleri kaydediyorlar.

Atina 29 (A.A.) — B. Rüştü Aras, öğleden sonra basbakan Metaksası ziyaret etmiştir. Müzakere iki saat devam etmiştir. Başbakan dün akşam B. Rüştü Aras şerefine hususî bir ziyafet vermiştir. Balkan antantı elçileri bu ziyafette hazır bulunmuşlardır.

TEK BİR DİREKTİFLE HAREKET

Atina 29 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Bütün gazeteler istisnasız Rüştü Arası hararetle selâmlamaktadırlar.

Proia, Rüştü Arasın, Paristeki müzakerelerinden ve beynelmilel siyasetten Yunan hükûmetini haberdar etmek üzere Atinada tevakkufunu gayet tabiî olduğunu, çünkü Türkiye ile Yunanistanın haricî siyasette tek bir direktifle hareket ettiklerini yazarak diyor ki:

«Yunan efkârı umumiyesi mümtaz Türk diplomatının bu ziyaretini en derin bir samimiyetle karşılar. Bu ziyaret iki milleti bağlıyan rabıtaların kuvvetini bir kere daha isbat etmiştir. Esasen Balkan antantı gibi çok kuvvetli bir müessesenin anahtarını da işte bu rabıtalar teşkil etmektedir.»

Elefteron Vima gazetesi de şöyle yazıyor:

«Rüştü Arasın Atinayı ziyareti iki hükûmetin haricî siyasetlerini idarede gösterdikleri sıkı temasın devamlılığını göstermektedir. Ve Rüştü Arasın «Ankaradan Avrupaya giden yol Atinadan geçer» yolundaki eski beyanatının bütün kıymetini muhafaza etmekte olduğuna bir delildir.

Rüştü Aras ile Metaksas, Balkan antantı konseyinin yakında yapacağı toplantı hakkında noktai nazar teatilerinde bulunacaklardır. Konsey ihtimalki bütün Balkan devletlerinin antanta, icabında iki taraflı paktlarla ithalini de tetkik edecektir. Rüştü Arasın bu ziyareti bir taraftan Türk - Yunan bağlarını daha ziyade sıkılaştırmak ve diğer taraftan Balkan sulhunu en geniş bir tarzda teşkilâtlandırmağa yaramak gibi iki bakımdan tesiri olacaktır.»

Ingiliz - Italyan konuşması

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tarafın da ilk iddialarından vazgeçerek iki noktai nazarı uzlaştıracak mutavassıt bir formül bulunacağı muhtemeldir.

Kont Rossinin Balear adasından çekilmesi, nihaî anlaşmaya yardım etmiş gibi görünüyor.

İspanya dahilî harbinin başlangıcında bu İtalyan zabitinin oynadığı rol malûmdur. Kont Rossi Mayorka adasında vaziyete hâkim olmuş, ve bu adada hükûmetçilere karşı gösterilmiş olan mukavemetin ruhu kesilmişti.

Bugün Mayorka adasında tam bir sükûnet hüküm sürüyor. Adada idare dizgini, Burgos hükûmetine tâbi olan bir İspanyol kumandanının elinde bulunuyor. Kont Rossi, ada halkının hararetli tezahüratı arasında adadan ayrılmıştır.

Başvekilimizin beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Müzakereden sonra ve Paristen hareket edeceği güne kadar Dr. Aras Muhtelif Fransız ricali ve başvekil M. Blum ile buluşmuş ve davamızı böylece selâhiyetli olan bir çok zatlerle görüşmüştür. Yıl başı tatillerini müteakib, Sancak meselesi hakkında yeniden temasa gelinmesi mevzuu bahis olmuştur. Fakat gerek bu yeni temaslar ve gerek onların muhtemel neticeleri hakkında Saracoğlu ihtiyatlı vaziyetini muhafaza etmiştir.

YUGOSLAV - BULGAR ANLAŞMASI

Hariciye vekil vekilinin haricî siyaset hakkındaki izahatından sonra söz alan Eskişehir saylavı Yusuf Ziya Özer ve Manisa saylavı Hikmet Bayur, Yugoslav - Bulgar anlaşmasında Balkan paktı için bahsettikleri endişeye karşı tekrar kürsüye gelen Şükrü Saracoğlu, bu iki komşu memleketin yekdigerile anlaşması, Balkan paktının kuvvetini azaltması için bir sebeb olmadığını ve bilâkis sulha hizmet ve Balkanda umumî anlaşmayı kolaylaştırmak bakımından yeni bir unsur olması ümit edilebileceğini, cevaben söylemiştir.

BAŞVEKİLİMİZİN NUTKU

Bundan sonra Başvekil İsmet İnönü kürsiye geldi.

Memleketin iktisadi ve ziraî durumu hakkında derin bir alâka ile dinlenen ve bu sahalarda müsbet bir kalkınma ve yeni hamleler verecek olan fikir ve düşüncelerini izah etti. Ve meclis encümenlerinde müzakere edilmekte olan bu işlerle alâkalı kanunların süratle intacını rica ederek aşağıdaki noktai nazarlarını tafsil etti:

«Arkadaşlar, bu kanunlar ve bu kanunları takib edecek diğer kanun ve plân ve kredilerle yeni bir iktisadî ve ziraî kalkınma devresine gireceğiz Bir kaç senelik tecrübe ve bizzat vaki olan görü ve tedkiklerimiz göstermiştir ki, sanayide hem istihsalât hem gelir arttığı halde ziraatte istihsalât artmamıştır. Yalnız fiat yüksekliğinden doğan bir gelir artması vardır. Halbuki memleket için daha ziraatin artma devresine girmesi, hattâ sanayiinin ilerlemesi ve müdafaa kuvvetlerinin artması için de en sağlam yol ve bşalıca şarttır. Bizim yetmiş kilo aldığımız bir toprak sahasından Danimarkalı, Hollandalı 250 ye yakın almaktadır.

Şimdiye kadar şimendifer ve sanayi işlerinde olduğu gibi 937 den itibaren ziraatimizi ve çifçilerimizi kalkındırmak için mühim paralar tahsis edeceğiz. Gelecek seneyi boş geçirmemek için işe şimdiden başlamak lâzım geliyor. Bu mühim işler sıra ile şunlardır:

1 — Sulama: Bu mesleyi büyük, küçük sulama olarak iki kısımda mütalea ediyoruz:

Tahribata mani olmak ve tarlaya su vermek, su işlerinin hedefidir.

İlk seneden başlıyarak memleketin bütün büyük suları ele alınacaktır. Küçük sular üzerinde ihtiyaç kendini gösterdikçe işlenecektir.

ZİRAÎ KOMBİNELER

2 — Nasıl kredi ve istihlâk kooperatifleri kurulmuş ise istihsalin tanzim ve teşkili için de plânlı ve iştirâkli bir çalışma devresine girmek öylece lâzımdır. Yeni âletlerle harman makineleri, sürme ve sulama tertipleri ile plânlı olarak tanzim edilmiş bulunan ziraî kombineler vücuda getirmek istiyoruz. Bu kombineler toprağın ve muhitin icaplarına göre biraz büyük, biraz küçük olabilecek ise de her halde her biri bir cüzitam şeklinde olacaktır ve bittabi kombineler münferit ve müşterek âlet ve makinelerle mücehhez bulunacaktır. Bu kombinelere orta Anadolu ve şarkta daha çok ihtiyaç vardır.

Düşündüğümüz ilk plân 1000 kombine üzerine tesis olunacak ve dört senelik bir tecrübenin vereceği neticeye göre tamim ve teksir olunacaktır.

Emin olunuz arkadaşlar, memleketimizde yeni usul ve yeni âlete karşı kâfi bir cazibe mevcuttur. Öğretmek için yardım ve âlet tedariki için kolaylık yapmak, süratle karşılığını verecektir.

PAMUKÇULUK

Garbî Anadolu ve Adana pamuklarının cinslerini iyileştirmek ve istihsalâtı çoğaltmak işi, hususî bir itina ile üzerinde durduğumuz mühim ve ayrı meselelerden birisidir.

ORMAN İŞLERİ

3 — Orman meselesi:

Bu mesele üç esaslı noktayı ihtiva eder:

A — Mülkiyet meselesinin halli,
B — İyi muhafaza teşkilâtı,
C — Ormanların yalnız devlet eli ile işletilmesi.

Memleketimizde ağaç kesmek serbestîsi bir iki sene için kabul edilmiş olsa üç sene sonra memlekette orman kalmıyacağına kaniim. Ormanları devlete maletmek, iyi muhafaza teşkilâtile teçhiz etmek ve devlet elile işletmek, içinde bulunduğumuz buhranlı orman meselesini memleket lehine halledecek tek yoldur. Bu husustaki mesai ve fedakârlığı ve para sarfını esirgememek lâzımdır. Bu tedbirleri alırken memlekette ağacı bollandırıp ucuzlatacak çareyi de düşünmeğe mecburuz.

KÖYLÜYE TOPRAK

Yurdumuzda topraksız çiftçinin sayısı her tasavvurun üstündedir. En ziyade toprağı taksim edilmiş en mamur yerlerimizde bile köylünün yarısına yakın bir miktarı topraksızdır. Başkalarına ait topraklar üstünde çok fena şartlar içinde ve çok verimsiz olarak çalışmak mecburiyetindedir.

Hiçbir vakit, hiçbir adamın malını cebren zaptetmek fikrinde değiliz. Fakat hiçbir surette köylüyü ilelebet topraksız kalmağa mahkûm eden dar çerçeve içinde bırakmağa razı olamayız. Toprağı köylüye dağıtmak meselesi medenî memleketlerin birer birer içinden geçtiği ve rejim agrer namını alan ziraî bir ilerileme safhası olmuştur.

Memleketimizin de bu safhadan geçmesi bir tekâmül eseri olacaktır. Memleketimiz diğer memleketlerin tecrübelerinden istifade edecektir.

Yardımlarınızla birer birer ve süratle başaracağımızı zannettiğimiz bu istihsal ve ziraî kalkınma işlerini etraflıca saydım. Bu işler için beşe altı senede yüz milyon lira tahsis edebileceğimizi umuyorum.

Türkiye cumhuriyeti tekâmüle doğru yeni hamleler yaparken Parti arkadaşlarının görgüleri ve bilgileri ve yardımları sayesinde işlerimizin kolaylaşacağına kaniim.

İsmet İnönü bundan sonra ziraat programının esaslarını ifade eden, saydığı kanunların, tahsilât kanunlarile beraber Büyük Meclisin kış tatiline geçmeden evvel takarrür etmesi, bize önümüzdeki seneyi kazandıracağına ve muhtelif kısımların biribirile irtibatları büyük olduğuna, arkadaşlarının dikkatini celbetmiştir.

Uzun ve sürekli alkışlarla karşılanan bu beyanattan sonra başvekil vaki olan sualler üzerine, mevcut siyasî vakıalar üzerinde ayrı ayrı izahat vermiş ve Manisa saylavı Hikmet Bayurun Ziraat bankası kanunu hakkındaki sorgusuna cevaben Ziraat bankası kanununun Mecliste müzakere edilmekte olduğunu ve bankanın bu yeni işlere kıymetli yardımını esirgemiyeceğine emin bulunduğunu ifade etmiştir.

Izmir civarında tren bir kadına çarptı

İzmir 28 (Akşam) — İzmir civarında Kızılçullu istasyonuna 200 metre uzakta bir tren kazası olmuştur. İzmirden Aydına gitmekte olan 1309 numaralı katar, Kızılçullu istasyonu yakınında Devlet demiryollarında manevracı Nazminin anası 55 yaşlarında Şerifeye çarpmış ve kadının sol bacağı kırılmıştır. Kaza hakkında adliyece tahkikata başlanmıştır.

Gümrük muayene memurlarının şapkaları

Gümrük muayene memurlarına sivil elbiseler üzerine giymek üzere resmi birer şapka verilmesi kararlaştırılmıştır. Gümrük baş müdürlüğü iki nümune seçerek yakında vekâlete gönderecek ve bunlardan beğenilen şapka memurlara giydirilecektir.

Sivil elbise üzerine böyle resmî bir şapka giymekten maksad, muayene memurlarının vazife sırasında halktan ayırd edilmelerini teminden ibarettir.

Her akşam bir hikâye — Kadınlar

Plâjda hemen hemen kimse yoktu. Eylûl gelmişti. Hava bulutlu idi.

Yanyana idik. Onun muntazam vücudünden lâtif bir kolonya kokusu geliyordu. İsmi Lâmia idi. Esmer, yeşil gözlü bir kadındı. Hafif mayosu içinde vücudünün bütün esrarlı güzelliğini keşfediyordum. Gözlerini yarı kapıyarak gülüyor, muntazam dişleri görülüyordu.

Onu tanıyalı on gün oluyor. O vakit plâj kalabalıktı. Fakat o da benim gibi yalnızlığı seviyor, halktan kaçıyor, tenha taraflara gidiyordu. Kendisine gülümsemiştim. Bir vesile bularak bir iki lâkırdı söylemiştim.

Hfiflikten hoşlanmıyacağına emin olduğum için hiç arsızlık etmiyordum. Güzelliğini methe kalkmadım. Derhal bir randevu istemedim. Sadece bir iki hoş kelime söylüyor, sükût içinde hürmetkârane bir kur yapmakla iktifa ediyordum.

Bu on gün böyle sürdü. Nihayet plâjda yalnız ikimiz kaldık denilebilirdi. Yavaş yavaş dostluğumuz ilerledi. Bir akşam, kumların üstünde otururken, Lâmia garib garib yüzüme bakarak:

— Aşk nedir, bilir misiniz? diye sordu.

Bilmem nerede gördüğüm bir söz aklıma geldi. Kumun üzerine yazmağa başladım. O yanımda dikilmiş, ben yazdıkça bunları dikkatli dikkatli okuyordu:

«Aşk bir taklid şaraptır. Biran için sarhoş eder, sonra kalbin derinliklerinde acı bir kuvvet bırakır».

Lâmia uzun uzun sustu. Sonra:

— Bunu nerede okudunuz? diye sordu.

Hatırlamıyordum. Kirpiklerinin açılıp kapandığını görüyordum. Güneşin ziyaları hafif tüylü dudağının üstünde pırıldıyordu. Meydanda kimse görülmüyordu. Elini tuttum. Ses çıkarmadı. Başını yüzüme dayadı. Dudaklarını öptüm. Kıvrandı ve kumların üzerine uzandı.

***

Mevsim gayet lâtifti. Gece geç vakte kdaar sahilde yanımda kaldı. Ertesi akşam gelemiyeceğini söyledi. İstanbula inmeğe mecburmuş. Fakat gene dönecekmiş. Kendisini sevdiğimi hissediyordum. Hatta vakit geçtikçe daha çok seveceğime emindim. Sadeliği, samimiyeti pek hoşuma gidiyordu. Erkeklere kırıtmaktan, işvekârlıktan, gösterişli süslerden hiç hoşlanmıyordu.

Ertesi akşam sahilde yalnız kaldığım zaman, onu ne kadar sevdiğimi anladım. Bu güzel deniz, bu emsalsiz gökler bana hiç bir zevk vermiyorlardı. Yatmak için odama çekildim. Yalnız kalarak hep onu hulya etmek istiyordum. Ertesi günü geleceğini düşündükçe içimde bir saadet canlanıyordu.

Onu düşüne düşüne uykuya daldım.

Fakat gece yarısına doğru olacak, dışarıda gürültüler işittim. Bağrışıyorlardı. Ne var acaba? Pencereye koştum. Yakındaki pnasiyondan alevler çıkıyordu. Yangın vardı.

Lâmia o pansiyonda oturuyordu. Fakat kendisi o gece İstanbulda olduğu için hiç merak etmedim. Trene bindiğini görmüş, onu uzun uzun selâmlamıştım.

Uyumak kabil değildi. Hemen giyinip aşağı indim. Yanan pansiyonun yanına kadar gittim. İtfaiye yetişmişti. Yangın tulumbaları işliyordu. Pansiyonun yukarı kattaki müşterilerini kurtarmak için merdivenleri kurmuşlardı. Uyku içinde ne olduğunu anlamıyan zavallılar çoluk çocuk, haykırışıp duruyorlardı. İtfaiye neferleri bunları birer birer yakalıyarak indiriyorlardı.

Üçüncü katta bir erkek herkesten ziyade bağırıyordu. Ateşin karşısında bunun şişman, gönülsüz bir adam olduğunu gördüm. Fena halde dehşet içinde idi. Uzatılan merdivenden indi. Arkasından da bir kadın. Rüya mı görüyordum? Bu lâmia idi! Koştum. Lâmia kucağıma düştü. Pijaması yanıyordu. Bir kolu hafifçe kanıyordu. Ayağında ufak bir yanık vardı. Bayıldı.

Bir erkek, yüzüne su serpmeğe başladı. Lâmia gözlerini açtı, bana baktı. Elimi tuttu ve sıktı. Kendisine bir şeyler sormak istiyordum. O maksadımı keşfetmiş gibi izahat verdi:

— Bu akşam döndüm, yarın sabahı bekliyemedim, dedi.

Artık onun yanından hiç ayrılmıyacağımı, kendisine bakacağımı düşünüyor, başbaşa geçireceğimiz saatleri düşündükçe saadetten gaşyoluyordum.

***

Ertesi günü, bizim pansiyonda hep geceki yangın konuşuluyordu. Ben Lâmiayı bekliyordum. Artık son günlerdi. Nasıl bir hayat tanzim edeceğimize dair proje yapmamıştık. Biribirimizi seviyorduk ya, bu bana kâfi idi.

Gazinoda epeyce kalabalık vardı. Benim masamın yanında bir garson, etrafındaki müşterilere yangına dair tafsilât veriyordu.

İkinci katta üç çocuk varmış, onları itfaiye yetişmeden nasıl kurtardığını anlatıyordu. Bu aralık Lâmia göründü. Gazinodan içeri girmiyerek ileriye doğru yürüdü. Beni aradığını hissettim. Yerimden fırlıyacağım sırada, garsonun bir sözü beni mıhlanmış gibi olduğum yerde alıkoydu.

Garson, Lâmiayı görmüştü:

— Şu kadına bakınız, dedi. Aman dün geceki hali görseydiniz... Herkesi uyandırmak için odaları dolaşıyor, kapılara vuruyordum. Bunlar üçüncü katta idiler... Şişman bir herifle öyle keyif etmişler ki... Odadan içeri girdiğim vakit koyun koyuna sızmışlardı. Zorla uyandırabildim. Yoksa yanıp kül olacaklardı. Herif bu kılık ile nasıl çıkayım diye telâş içinde. Ne ise, kadın bir pijama buldu, herif de gömleksiz fırladılar.

Kendimden geçmiştim. Başım dönüyordu. Yerimden kalktım. Lâmiaya görünmiyeyim diye odama çıktım. Hemen çantamı hazırladım. hesabımı keserek kendimi istasyona attım. Kendi kendime düşünüyordum ve arada sırada bilâihtiyar tekrar ediyordum:

«Aşk bir taklid şaraptır. Biran için sarhoş eder. Sonra kalbin derinliklerinde acı bir lezzet bırakır».

Hikâyeci

Radyo

30 Kânunuevvel 936 Çarşamba

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis, 13,5 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Gitar solo: Maryo Parudi tarafından, 20 Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Türk musiki heyeti, 21 (Saat ayarı) orkestra, 1- Strauss: (İcci Nacht) Enter mezzo, 2- Verdi: (Travyata) 4 üncü perdeden, 3- Dvorak: (Slav dansı No. 3) 4- Eugen d'Albert: (Tiefland) operasından parçalar, 5- Jones: (Die Geisha) operetinden parçalar, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

31 Kânunuevvel 936 Perşembe

Öğle neşriyatı — 18,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif muzik, 13,25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Konferans: Çocuk esirgeme kurumu hakkında, doktor Ali Şükrü tarafından, 20: Asrî Sinemadan naklen Tayyare Yılbaşı piyangosu keşidesinin nakli, 21,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,30: Saat ayarı. Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 23: SON.

Kartpostallı Takvimler
Matbuat umumî müdürlüğünün güzel bir eseri

Matbuat umumî müdürlüğü 1937 senesi için çok zarif yazıhane takvimleri tertib ve tabettirmiştir. Türkçe, Fransızca, İngilizce ve Almanca lisanlarile dört çeşid olarak tertib edilen bu takvimlerin her yaprağı birer haftalıkdır. Ve kalın kuşe kâğıda basılmış bir kartpostalı ihtiva ediyor. Güzel bir albüm şeklinde olan bu takvim ayni zamanda muhaberede kullanılmak üzere Türkiyeye aid zarif kartpostallar da temin ediyor.

Memleketimizin için iyi bir propaganda yerine geçecek olan bu güzel ve faydalı teşebbüsten dolayı matbuat umumî müdürlüğünü tebrik ederiz.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray Posta sokağında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Tomadis, Büyükada, Merkez, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: İstipan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazar yolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıd: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi.

YENİ NEŞRİYAT:

SÜZME SÖZLER (3 üncü cild)

Raif Necdet Kestellinin siyasiyat ve içtimaiyata, felsefe ve edebiyata, aşka ve kadına dair bir çok güzel vecizelerinden teşekkül eden bu değerli eserinin üçüncü cildi de çıktı. Son dünya hadiselerine de temas eden bu cild de bilhassa Milletler cemiyetine, Habeş ve İspanya facialarına, eski İngiltere kralı Edvard ile madam Simpsona aid vecizeler vardır.

BORSA

İstanbul 28 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,—	İş. B. Hamiline	10,-
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,-
istikrazı	96,75	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,67,50	Bankası	89,50
» II	21,32,50	Anadolu his.	24,10
» III	21,32,50	Telefon	6,50
Mümessil I	44,15	Terkos	11,75
» II	40,90	Çimento	13,40
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,08,—	Prağ	22,75,—
Londra	616,50	Berlin	1,98,21
Nev York	79,75,—	Madrit	7,55,—
Milâno	15,15,50	Belgrad	34,63,—
Atina	88,56,50	Zloti	4,22,70
Cenevre	3,47,16	Pengo	4,33,90
Brüksel	4,72,75	Bükreş	108,67,75
Amsterdam	1,45,70	Moskova	24,92,—
Sofya	64,8 ,25		

Ticaret ve zahire borsası

29 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 1112, çavdar 30, yulaf 15 arpa 45, yapak 31, kepek 30, kaşar 2,1/4, un 76, susam 3, pamuk 5, mercimek 17, ceviz kabuklu 2, fasulye 82, zeytin yağı 90, iç ceviz 13, tiftik 34,1/2, nohut 23,1/2, iç fındık 34,1/2 ton.

İhracat: Yoktur.

2 — **Satışlar:**

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 10 paradan 6 kuruş 25 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 10 paradan 6 kuruş 20 paraya kadar, buğday kızılca kilosu 5 kuruş 25 paradan, arpa Trakya kilosu 4 kuruş 35 paradan 4 kuruş 39 paraya kadar, arpa Anadol kilosu 4 kuruş 22,1/2 paradan 4 kuruş 29 paraya kadar, çavdar kilosu 5 kuruş 10 paradan 5 kuruş 20 paraya kadar, fasulye çalı kilosu 8 kuruş, mısır beyaz kilosu 4 kuruş 20 paradan, mısır sarı kilosu 4 kuruş 35 paradan, yulaf kilosu 4 kuruş 7 paradan, susam kilosu 18 kuruş, tiftik Eskişehir kilosu 138 kuruş.

3 — **Telgraflar:**

Londra mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 23 Şi. 10,1/2 P. Ki. 3 Kr. 37 Sa., Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 12 Ster. 2,1/2 Ki. 7 Kr. 35 Sa., Anvers arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilosu 116 B. F. Ki. 4 Kr. 90 Sa., Liverpul buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 10 Şi. 1,1/2 Ki. 6 Kr. 87 Sa., Şikago buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili buşeli 137,1/4 sent Ki. 6 Kr. 32 Sa., Vinipek buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili buşeli 127,1/2 sent Ki. 5 Kr. 88 Sa., Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 Sa., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 72 S.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 59

Mahmud reis tehlikeyi sezmişti.. derhal düşman bordasından geriye çekildi.. ve aradan üç dakika bile geçmemişti ki, düşman gemisi üç yerinden birden ateş almıştı.

Denizin üstünden birdenbire kızıl alev sütunları yükselmeğe başladı. Kızıl alevlerin arkasından patlıyan barut fıçılarından da kara dumanlar çıkıyordu.

Mahmud reis cephane gemisini ele geçiremediğine çok müteessirdi.

— Eğer bu gemiyi ve cephaneleri ele geçirseydik, İspanyol sularında bir yıl daha dolaşabilirdik.

Diyordu.

Denizin üstünde müthiş bir yanar dağ gibi, kızıl, kara dumanlar çıkararak yanan düşman gemisi Portekizlileri de heyecana düşürmüştü. Merkezde kalan gemiler ikişer, üçer batıya doğru dümen kırarak kaçmağa başladılar.

Bu sırada deniz üstünde acı bir ses işitildi:

— Kaptan Rokayı yakaladık..

Mahmud reis geminin güvertesinde dolaşıyordu. Bu sesi duyunca levendlere bağırdı:

— Çekin şu herifi yukarıya..

Kaptan Rokayı iple yukarıya çekmişlerdi.

Mahmud reis:

— Şu döğüşü boşuna yapmadık.. hiç olmazsa Portekizlilerin en çok tanınmış bir kaptanını yakaladık.

Diyerek kaptanın derhal kollarını bağlatmıştı. Rokanın gözü hâlâ denizde idi.. bir fırsat bulup denize atlamak istediği bakışlarından seziliyordu.

Harp mayna olmuştu.

Diğer cephelere gelince: Kemal reis de yetmiş kişilik bir Portekiz kalyonunu gemicilerile birlikte esir almıştı. Bu kalyonda da bir hayil erzak ve içki vardı.

Öteki gemiler Türk gemilerinden daha hafif olduğu için, harp sahasından çabuk kaçmağa muvaffak olmuştu.

Türk donanması güneş batmadan limana girdi.. şimdi elde bu savaştan kazanılmış bir erzak kalyonu ile bir de kaptan Roka bulunuyordu.

Portekizlileri takib etmek fikrine Kemal reis iştirak etmediği için, kaptanların cesareti kırılmış.. limana dönünce, yorgunluk çıkarmak bahanesile adanın meyhanelerine akın etmeğe başlamışlardı.

***

«İSPANYOLLARA YARDIM EDECEĞİZ!»

Kaptan Roka ammada inatçı adamdı haaaa...

Kemal reis:

— Herif, seni geberteceğim! Haydi, çabuk söyle.. nereden gelip nereye gidiyordunuz?

Diye bağırıyordu. Receb reis Portekizli kaptanın başı ucunda duruyordu. İri boylu levendlerden biri arasıra kamçı ile kaptanın sırtını okşadıkça, geminin güvertesinden baykuş sesine benzer bir uğultu yükseliyordu.

Kaptan Roka başını önüne iğmeden cevap veriyordu:

— Ben bir şey bilmiyorum.. haydi, boşuna uğraşmayın! Asacaksanız, asın! Kesecekseniz, kesin! Bana işkence yapmakla fazla bir şey öğrenemezsiniz!

Receb reis hiddetinden küplere biniyor:

— Ben adamı söyletmesini bilirim.

Diyerek kaptanın sırtını ıslattıktan sonra okşuyordu. Romalılar esirleri - canları fazla yansın diye - ıslatıp ta döğerlermiş.. Receb reis bunu Venediklilerden öğrenmişti.

Rokanın sırtından kan fışkırıyor, fakat, ağzını açıp cevap vermiyordu.

Portekizli kaptan bu sözleri söyledikten sonra bir taş parçası gibi, sesini kesmiş ve hareketsiz kalmıştı.

Kemal reis geminin güvertesinde aşağı yukarı dolaşıyor ve kendi kendine söyleniyordu:

— Bakındı şu inatçı herife!.. Donanmasının nereden gelip nereye gittiğini söylerse, sanki bir vatan kaybedecekmiş gibi, titriyor.. çekiniyor. Portekiz gemilerinin bu sularda dolaşmasının sebebini biz bilmiyor miyiz sanıyorsun, a sersem?!

Kaptan Roka bir yığın et ve kemik halinde yere serildi..

Fakat, ağzını açıp bir tek söz söylemedi.

Kemal reis vaktile Arşipel önlerinde bir Portekizli korsan yakalamıştı ama, o kaptan bunun kadar inatçı değildi.. bir kaç yumrukta, kaçırdığı altınları nereye sakladığını çarçabuk söyleyivermişti.

Bu adam neden ağzını açmıyordu?

Bunun elbette bir sebebi vardı..

Kemal reis bundan sonra, esir aldığı geminin içindeki askerlerden bir kaçını sorguya çekti. Onlar, hiç sertlenmeden ve inatçılık göstermeden, Portekiz donanmasının Malkadaki İspanyol donanmasını takviyeye gittiklerini söylediler.

Kemal reis Portekizli gemicileri ayrı ayrı sorguya çekerek hepsinin de ayni sözleri söylediğini görünce, düşman donanmasının peşini bıraktığına pişman olmuştu.

Portekizliler on sekiz, yirmi parçadan ibaret bir filo ile Türklere karşı bir varlık gösteremez'erdi ama.. eğer İspanyollarla birelşecek olursa, o zaman Türk donanması Mayorka adasında kalamazdı.

Kemal reis bu fırsatı kaybettiğini düşündükçe müteessir oluyor ve can sıkıntısını gidermek için güvertede mütemadiyen dolaşıyordu.

Bereket versin ki, donanmanın en eski denizcilerinden biri olan Receb reis, Kemal reisin yüreğine serin bir su serpmiş ve şu sözlerle yüzünü güldürmüştü:

— Portekiz donanmasının Malkaya gitmesine imkân yoktur. Deniz üstünde döğüşürken, Malka şarkımızda kalıyordu. Halbuki Portekizliler batıya doğru akıp gittiler. Bizim onları kovalamamız ihtimalini düşünerek geriye dönmelerini de kabul edemeyiz. Geri dönmeleri muhtemel olsaydı, batıya doğru kaçmazlardı.

(Arkası var)

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı birlikler için 250 kilo çay açık eksiltme ile 11/1/937 pazartesi günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 750 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 56 liralık ilk teminat makbuzu veya mektuplarile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3762)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — İdaremizin Maltepe Tütün Enstitüsü Biologya lâboratuvarı için 2418,84 lira muhammen bedelli ve fennî şartnamesinde miktar ve evsaf yazılı 44 kalem muhtelif âlet ve malzeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 25/1/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 181,42 liradır.

4 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin fiatsız tekliflerini eksiltme gününden en geç 15 gün evvel inhisarlar Ziraat fen şubesine vermeleri lâzımdır.

6 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmek için kanunen kendilerinden aranılan vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte tayin edilen gün ve saatte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3501)

★

1 — Şartnamesile resminde evsafı yazılı 3 ton yük taşıyabilecek 2500 lira muhammen bedelli bir adet kamyon açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 8/1/937 tarihine raslayan cuma günü saat 16 da Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 187,50 liradır.

4 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3725)

★

2500 kilo İnce Vakumyağı «Dizel için»
5000 » İnce Vakumyağı «Otomobil için»
2000 » İnce Makine yağı

— Yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 5/1/937 tarihine rastlayan salı günü saat 16 da Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartnameleri almak üzere hergün, pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3726)

★

1 — Şartname ve keşifnamesi mucibince Cibali Tütün fabrikası bodrum katında yapılacak (7393) lira (47) kuruş keşif bedelli tamirat ve tadilât açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 11/1/937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat (554) lira (51) kuruştur.

IV — İhale evrakı 36 kuruş mukabilinde her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin ihaleden en az iki gün evvel İnhisarlar İnşaat şubesine gelerek bu gibi işleri muvaffakıyetle yaptıklarına dair resmî vesaik gösterildikten sonra alacakları ehliyet vesikası ile kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3704)

★

Adet	Cinsi	Muhammen bedeli		
53	Palto	1100	Kuruş	«B.»
25	»	1100	»	«M.»
140	Fotin	570	»	«B.»
65	»	570	»	«M.»

Evvelce pazarlıkla satın alınacağı ilân olunan yukarıda miktarı yazılı melbusatın nümuneleri tebdil edilmiş olduğundan 11/1/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 16 da yeniden pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin şartname ve nümunelerini görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3794)

★

Miktarı	Cinsi	Münakasanın yapılacağı Tarih	Gün	Saati
6,725	Paket Muhtelif çap, renk ve eb'adda av kovanı			
27,850	Paket muhtelif çap ve eb'adda tapa	20/1/937	Çarşamba	15
259,000	Kutu muhtelif tüfek ve			
250,000	Adet kovan kapsülleri			
175,000	Adet muhtelif cins ve çapta revolver ve tabanca fişeği	21/1/937	Perşembe	15
2,000,000	Adet 8 No. lu dinamit kapsülü			
1,000,000	» 6 No. lu dinamit kapsülü	22/1/937	Cuma	15
500,000	» 8 No. lu elektrik kapsülü			

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı av malzemesi ile fişek, dinamit ve elektrik kapsülleri şartname ve nümuneleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubelerindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin; itasını deruhte edecekleri malzeme nümunelerinden kabili ita olanlarını teklifleriyle beraber ihale gününden en çok bir hafta evveline kadar inhisarlar barut şubesine vermeleri lâzımdır.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3858)

★

1 — 23/XI/936 tarihinde ihalesi yapılmayan 15000 lira muhammen bedelli beheri 3500 litre hacminde 4 adet Kanyak imbiği yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme, 2/2/937 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1125 liradır.

4 — Yeniden tanzim edilen şartname ve şamalar parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin asgarî bir hafta evvel fiatsız teklif ve plânlarını İnhisarlar Müskirat fabrikalar şubesine vermeleri ve eksiltmeden evvel tekliflerinin kabulüne dair vesika almaları lâzımdır.

6 — İsteklilerin yukarıda tayin olunan gün ve saatte eksiltmeye girebilmeleri için mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikalarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını en geç ihale günü tam saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu Reisliğine teslim etmeleri ilân olunur. 3618»

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

1 — Muhabere şubesi lâboratuvarı için lüzumu olan bazı âletler kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 17/2/937 çarşamba günü saat 15 de Gümüşsuyunda mektep binası içindeki komisyonda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli «18000» ve ilk teminatı «1350» liradır.

4 — İsteyenler şartnamesini mektep idaresine müracaatla parasız alabilirler.

5— Teklif mektupları 2 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 2 inci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3756)

İktisat Vekâleti İş Dairesi Üçüncü Bölge âmirliğinden:

Dairemiz için evsafı şartnamede yazılı cins ve miktarı aşağıda bildirilen mefruşat açık eksiltme ile yaptırılacaktır. Muhammen bedeli 1477 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 111 liradır. Eksiltmesi 31/12/936 perşembe günü saat 10,30 da yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin de muayyen gün ve saatte ticaret odasındaki dairemize müracaatları ilân olunur. (3831)

Adet	
1	Ceviz kaplama yazıhane 100X200 eb'adında
1	Ceviz yazıhane koltuğu minderli
3	Maroken koltuk
1	Orta masası
1	Telefon masası
2	Yeşil istor ve pencere boy perde
2	Maroken sandalya
3	Yazıhane 170X90 eb'adında
3	Yazıhane koltuğu
6	Sandalya
1	Telefon masası
2	Pencere perdesi ve istor
1	Yazıhane 90X170
1	Yazıhane koltuğu ve minder
2	Sandalya
1	Kırtasiye dolabı
2	Bir taraflı yazıhane
3	Mesai masası
5	Hezaran koltuk
1	Daktilo masası
1	Daktilo iskemlesi
1	Açık etejer
1	Dosya masası 300X125
45	

KİRALIK — Beyoğlu İstiklâl caddesinin mutena bir yerinde altı odalı, kullanışlı bir apartıman dairesi kiralıktır. Talip olanların Sirkeci Merkez Eczanesine müracaatları.

Zayi — 1926 yılında Çorum vilâyeti Sarımbey ilk okulundan aldığım şehadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Davud oğullarından Ali oğlu Mehmed

Çağırma

Fatih Askerlik Şubesinden:

Şubemize mensup 33 doğumlu yerli eratın ilk yoklamalarına 1/1/937 gününden itibaren başlanacaktır. Mezkûr doğumluların 4. adet fotograflarile şubemize müracaat edilmesi ve gelmiyenlerin hakkında kanunun tarifatı dairesinde tecziye edilecekleri ilân olunur.

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Ordu birlikleri için on kalem hedef kâğıdı 5/İkincikânun/937 salı günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 1851 liradır. İlk teminatı 138 lira 82 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (269) (3730)

★

Asker konağı kalörifer tesisatının tamiri 5/1/937 salı günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli 600 liradır. İlk teminatı 45 liradır. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (270) (3852)

Bir doktorun cazip keşfi;

Solmuş ve buruşmuş bir cildin Gençliğini iade ediyor.

Viyanada bir tıp mecmuası, dünyayı hayrete bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hattâ büyük anneler, artık gençlik zamanlardaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler, Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cild; bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, şimdiki kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cild beslendiği takdirde tazeleşir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Doktor Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayanı hayret semereleri bu profsörün keşifinin münhasıran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakârlıklarla temin edilmiştir.

«Biocel» tabir edilen anlı hüceyreler hülâsası, yalnız penbe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastahanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmazden evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünmüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindei Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır, ve gençleştirir.

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokaği	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
95	Kartal	Meşeli Ayazma mevkii	1	3674,50 metre tarla	230	Açık arttırma
101	»	Çavuşoğlu deresi mevkii	4	5512 metre tarla	240	»
102	»	Kasimoğlu kuyusu mevkii	6	9187 metre tarla	300	»
1438	Tarabya	Ayayani	E. 2 Y. 14	103 metre arsa	310	»
1610	Üsküdar Selman ağa	Karaca Ahmed caddesi	E. 24-24 Mü. Y. 22	Bakkal gediğinden münkalip dükkânın 36/120 ve bu dükkânın içinde mahzen mahallinin 6/15 hisseleri	760	»
1785	Üsküdar Selâmi Ali	E. Kürkçü Y. Kürkçü Mümin	E. 3 Mü. Y. 5	80,50 metre arsa	50	»
1940	Aksaray Kâtip kasım	E. Yalı Y. Kâtip çeşmesi ve Yenikapı Kumsal	E. 16 Y. 32	166 metre arsa	1000	Kapalı zarf
1936	» »	Alboyacılar	E. 84	75 metre arsa	380	Açık arttırma
2122	Üsküdar Yenimahalle	E. Karamanlı Y. Karaman oğlu	E. 11 Y. 13	61 » »	50	»
3878	Hasköy Turşucu	Kumbarahane caddesi	E. 25-27-29	384 metre iki adet arsa	600	»
4727	Üsküdar Selâmsız	Fıçıcı	36	116 metre arsa	100	»
6108	Unkapanı Hacıkadın	E. Zeyrek Y. Unkapanı caddesi ve İşlek	E. 79 Y. 89	Altında bodrum ve üstünde odaları olan kâgir dükkânın 77,5/240 hissesi	550	»
6273	Küçükpazar Sarıdemir	E. Karakol Y. Kibleçeşme	E. 6 Mü. Y. 5	Üstünde odaları olan kâgir dükkânın 6/48 hissesi	200	»
5096	Galata Arapcamii	Kalafat cad.	E. 129-131- Y. 119-121	21,50 metre arsanın 1/6 hissesi	120	»
7962	Çengelköy	E. Tepebaşı Y. Bakırcıbaşı	E. 18 Y. 10-12	Kâgir hanenin 4522430/53747712 hissesi	250	»
8474	Üsküdar E. Yeni mahalle Y. Selâmi Ali	E. Andonaki ve Gemici Y. Trablus ve Reisülküttap	E. 6-52 Y. 6	Bahçeli kâgir hanenin 2/5 his.	1000	Kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 13/1/937 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Nafıa Vekâletinden:

12/Şubat/937 cuma günü saat 15 de Ankarada Nafıa vekâleti malzeme eksiltme komisyonu odasında 104,000 lira muhammen bedelli 2000 ton Kreozotun kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Şartname ve mukavele projesi 520 kuruş mukabilinde vekâlet malzeme dairesinden verilecektir.

Muvakkat teminat 6450 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını Resmî gazetenin 7/5/936 tarih ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafıa vekâletinden alınmış vesika ile birlikte 12/Şubat/937 cuma günü saat 14 e kadar vekâlet malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (2184) (3790)

OKULLARA: Son müfredata göre (Çalışma karnesi) iyi kâğıt 100 tanesi 100, karton 100 tanesi 150 kuruştur. Öğretmen Fuat Gücüyener'in (Anadolu Türk Kitap deposu) nda Yeni Pastahane karşısında Meydancık Hanı.

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Scandinavian Near East Agceny
Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Vasaland vapuru 26 K. evvel doğru
Aasne vapuru 28 K. evvel doğru
Vikingland vapuru 2 K. saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Vasaland vapuru 26 K. evvele doğru
Aasne vapuru 28 K. evvele doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel: 44991-2-3

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen.

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

İstanbulda beklenen vapurlar

Heraklea vapuru 30 K. evvele doğru

Andros vapuru 5 K. saniye doğru
Akka vapuru 15 K.saniye doğru

Burgaz, Varna, Köstence, için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Andros vapuru 21 K. saniye doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Kythera vapuru 2 - 3 K. saniye doğru

Spezia vapuru 4 - 6 K. saniye doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat. Telefon: 44760 - 44769

İstanbul Harici Askerî
KITAATI İLÂNLARI

Gebzede yapılacak kamyon hangarının kapalı zarfla eksiltmesi İzmitte Tümen satınalma komisyonunda 15/2. Kânun/937 cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 14849 lira 80 kuruştur. İlk teminatı 1106 liradır. Hususi fenni şartnamesi ve keşifnamesi ve plânları Tümen satınalma komisyonunda görülebilir.

İsteklilerin belli günden bir saat evvel kanunun istediği vesikalarla birlikte ilk teminatları ve teklif mektuplariyle komisyona gelmeleri. (548) (3827)

★

Kırklareli Tüm birlikleri ihtiyacı için kapalı zarf usulile 93000 kilo Bulgur satın alınacaktır. Muhammen fiyatı 15 kuruş olup tutarı 13950 liradır. İlk teminatı 1046 lira 25 kuruştur. Şartnamesi Tüm satınalma komisyonunda her gün görülebilir, ihalesi 13/1/937 çarşamba günü saat 16 da. İstekliler kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki vesika ve teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (553) (3853)

Dr. MEHMED İZZET
Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Avrupaya talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

1 — Maden jeoloğu yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupaya «10» talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lâzımdır.

A — Türk olmak

B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak. (Sıhhî muayene Ankarada yapılacaktır.)

C — Lise mezunu olup Fransızca, Almanca, İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.

D — Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

2 — Müsabaka imtihanı Ankarada M. T. A. Enstitüsünde 1 şubat 937 günü yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibarile «10» arasında bulunmak şarttır.

3 — İmtihan: Riyaziye «Hendese cebir», Hayvanat, Nebatat, jeoloji, fizik, kimyadan ve yukarıda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

4 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburi hizmete tâbi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun içinde muteber kefil göstereceklerdir.

5 — İsteyenlerin nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 kıt'a fotoğraf ve dilekçelerini 28/1/937 perşembe günü akşamına kadar Ankarada M. T. A. Enstitüsü Genel direktörlüğüne göndermeleri ve 29/1/937 cuma günü sıhhi muayeneleri yaptırılmak üzere, öğleden evvel Bay Hasan Apartımanındaki Enstitü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (2118) (3674)

Yüksek Mühendis mektebi arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Mektep atelyesi için açık eksiltme ile 60 kalem malzeme alınacaktır. Muhammen bedeli 964 ve ilk teminatı 73 liradır. Eksiltmesi 11/1/937 pazartesi günü saat 15 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi binası içindeki komisyonda yapılacaktır.

Şartnamesini görmek isteyenlere hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (3757)

ŞARK DEMİRYOLLARI Türk Anonim Şirketinden:

İLÂN

Şark Demiryolları kumpanyası, 1 İkinci kânun 1937 tarihinden itibaren şebekenin işletme umurunun Türkiye Devlet Demiryolları idaresi tarafından temin edileceğini muhterem ahaliye bildirir.

Maamafih muvakkaten Sirkecideki eski binasında bulunan «Şark Demiryolları Kumpanyası»nın İstanbul Bürosu kumpanyanın mezkûr tarihten evvelki muamelâtına ait mesailin tetkikine devam edecektir.

İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

Posta nakil vasıtalarımız için alınacak 8300 kilo benzin açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15/1/937 cuma günü saat 15 de İstanbul Yeni Postane binası birinci katta İst. Posta T. T. müdürlüğü alım satım komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 2490 lira muvakkat teminat 186 lira 75 kuruştur. İsteklilerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını eksiltme gününden evvel yatırmak üzere hergün mezkür müdürlük yazı işleri kalemine müracaatları. (3842)

Uyuşturucu Maddeler İnhisarından:

1934 ve daha evvelki seneler mahsulünden olup idaremiz satışlarına iştirak ettirilmek üzere depolarımıza tevdi olunan afyonların sahiplerine 1935 - 1936 senesi satışlarımız üzerinden tediyesi lâzımgelen yüzde otuzların tevzii mukarrerdir.

Tevziat morfin, makbuz numaraları sırası ile aşağıda gösterilen günlerde yapılacaktır.

Alâkadarların muayyen günlerde idaremize müracaatları lüzumu ilân olunur. (3850)

1001	ilâ	1025	2	Kânunusani 1937	Cumartesi günü
1026	»	1075	4	»	»	Pazartesi günü
1076	»	1125	5	»	»	Salı günü
1126	»	1175	6	»	»	Çarşamba günü
1176	»	1225	7	»	»	Perşembe günü
1226	»	1275	8	»	»	Cuma günü
1286	»	1300	9	»	»	Cumartesi günü
501	»	538	11	»	»	Pazartesi günü
539	»	588	12	»	»	Salı günü
589	»	620	13	»	»	Çarşamba günü

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi

(Mühim ilân)

Tesisatı Elektrikiye Türk AnonimŞirketi, memurinin 1936 senesine ait «pembe» renkte ve «müştatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «mavi» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TESİSATI ELEKTRİKİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

LLOYD TRİESTİNO

Umumî acentalığı; 31 Kânunuevvel 1936 dan itibaren yazıhanelerini, Galatada Mumhanede Şarap iskelesindeki eski binasına nakledeceğini muhterem halka bildirir.

Türk Anonim Elektrik Şirketi

(Mühim ilân)

Elektrik Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «yeşil» renkte ve müstatil şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «pembe» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine bildirir.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirketi, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Şirketi Hayriyeden:

1 — Bu Perşembe günü akşamı 23,45 de 194 numaralı mutad sefer yerine Yılbaşı münasebetile bütün iskelelere uğramak üzere köprüden biri Rumeli cihetine ve diğeri Anadolu cihetine, gece yarısından sonra 2,30 da başka başka iki vapur hareket edecektir. «Tafsilâtlı ilânlar iskelelere asılmıştır»

2 — 3 aylık fevkalâde tenzilâtlı abonman kartları 2/1/937 den 11/1/937 akşamına kadar İdare merkeziye kontrol müdüriyetinde satılacaktır.

3 — 31/12/936 perşembe akşamından itibaren köprüden 20,45 de Beykoza ve 20,50 de Kavaklara kadar yapılan 184 ve 186 numaralı seferler onar dakika sonraya alınmıştır.

İstanbulda Hava gazı ve Elektrik ve teşebbüsatı sınaiye Türk anonim şirketi

(Mühim ilân)

İstanbul Hava Gazi ve Elektrik ve Teşebbüsatı sınaiye Türk Anonim Şirketi memurinin 1936 senesine aid «kül» renkte ve «müstatil» şekilde hüviyet kartlarının 1 İkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «turunç» renkte ve «müstatil» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin ünvanı yani «İSTANBULDA HAVA GAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SINAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafı muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddeyler.

DİREKTÖRLÜK

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Miktar ve ölçüsü	Tahmin bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira
Süt	20000 Kilo	2200	285
Yoğurt	10000 Kilo	1600	
		3800	

Yukarıda cins ve miktarları ile tahmin bedelleri yazılı olan iki kalem yiyecek 4/İkinci kânun/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme suretile alınacaktır.

Şartnamesi komisyondan hergün parasız verilir.

İsteklilerin 285 liralık muvakkat teminatı İstanbul Defterdarlığı Muhasebe müdürlüğü veznesine yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3646)

Sahibi Necmeddin Sadak Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

Iş Bankası Galata Şubesinin nakli

Türkiye İş Bankası Galata Şubesinden:

Bankamız şubesi bulunduğu binadan Voyvoda caddesi C. Merkez Bankası karşısında Şark hanı altındaki daireye nakledileceğinden 2/K. Sani/937 cumartesi günü kapalı bulunacağını sayın müşterilerine bildirir.